

2024. január | 13. évfolyam 1. szám

CSOPAKI Hírek

Csopak Község közéleti havilapja

Jásdi Pince -

A birtok, ami 150 éve is családi borgazdaságként működött

Rendhagyó évértékelés

Őrizzük meg mindazt,
ami jó volt!

Civil szervezeteink:

**Sáner János Kertbarát
Kör**

24101

hagyományos

SZŐLŐVESSZŐ- SZENTELEÉS

2024. FEBRUÁR 17.
SZOMBAT, 15.00 ÓRA

SZENT DONÁT SZOBOR

UTÁNA:

SZENT JÓZSEF HÁZ,
PALOZNAK

A Szent Donát szobor koszorúzása után
szőlővessző-szentelés ökumenikus
szertartás szerint. Az esemény újbor-
kóstolással, szeretetvendégséggel zárul.

MINDENKIT SZERETETTEL VÁRUNK!

Mit tanultunk?

Új év kezdődik. Amióta az ember tudatára ébredt, számontartja az időt. Emlékszik a múltra, tanul a tapasztalataiból, tervezi a jövőt. Hogy milyen időszámítás szerint tesszük, talán mindegy is, az évfordulók azonban alkalmat adnak a számadásra.

A számadásra pedig azért van szükség, mert hajlamosak vagyunk elfelejteni, honnan jövünk, mennyi mindent cselekedtünk, mennyi változáson mentünk keresztül. Hajlamosak vagyunk arra, hogy leértékeljük azt, amink van, és mindig másra, többre vágyunk.

2021 januárjában még online érintkeztünk, csak különleges óvintézkedések mellett találkozhattunk, oltást vettünk fel, ám terveztük a nyarat, izgultunk a falu bevétele miatt. Aggódunk, hogy kinyithat-e a strand, hogyan fog működni a számunkra fontos bevételt jelentő turizmus. Akkor nem volt miből építkeztünk, bárhová pillantottunk a múltban, nem találtunk releváns emléket, tanulságot.

Ma már van élményünk erről is. Ma már tudjuk, hogy képesek vagyunk alkalmazkodni egy súlyos járvány idején is, képesek vagyunk segíteni egymásnak, élni az életet korlátok között is. Hogyan használjuk azt a tudásunkat ma?

Tudjuk-e értékelni ma azt a szabadságot, amivel rendelkezünk? Most, hogy megtehetjük, kihasználjuk-e a közösség erejét, élünk-e a kapcsolódás lehetőségével? A COVID járvány alatti korlátozások alatt hihetetlen összetartásról és segítőkészségről tett tanúbizonyságot Csepak közössége. Vajon ez csak válsághely-

zetben működik, vagy meg tudjuk őrizni „békeidőben” is? Esetleg a jólét és a „jól-lét” széthúzáshoz, konfliktusok szításához vezet majd?

Számomra 2024 kiemelt feladata a közösségépítés. Nem csak „betonba öntve” szeretném jól felhasználni a község forrásait, hanem a közösség építésébe, összetartozásának erősítésébe is. Célunk olyan fórumok és helyszínek megteremtése, ahol a személyes kapcsolódás élménye válik mindennapivá. A Nosztori kocsmavisszavásárolt épülete, a majdani új közösségi ház, a Plul-malom megújult funkciói mind ezt a célt szolgálják.

Hogy találkozhassunk térben és időben is.

*Ambrus Tibor
Polgármester*

Tartalom

24|01

- 1** Polgármesteri köszöntő
- 4-8** Jásdi Pince -
A birtok, ami 150 éve is családi
borgazdaságként működött
- 9-13** Rendhagyó évértékelés
- 14-17** Beszélgetés id. Tislér Gézával
- 18-19** Őrizzük meg mindazt, ami jó volt!
- 20-21** Hagyománnyá vált a
csopaki idősek karácsonya
- 22-25** Civil szervezeteink:
Sáner János Kertbarát Kör
- 26-27** Madaraink téli gondozása - 1. rész
- 28** Csupaki mesék: Pezsgés a parton
- 29** Szilveszteri szerencse
- 30-31** A Csupaki Nyugdíjas Klub hírei
- 32** Képviselő-testületi ülésről jelentjük
- 33** Adómértékek 2024
- 34-35** Aktuális híreink

*Kedves csopakiak, nyaralótulajdonosaink
és minden Csopakot szerető!*

Eredményekben, sikerekben, egészségben gazdag

Boldog Új Évet kívánunk!

*A csopaki Önkormányzat, a Polgármesteri Hivatal,
a háziorvosi és védőnői szolgálat, valamint
a Református Iskolánk, óvodánk és bölcsődénk dolgozói*

Jásdi Pince

A birtok, ami 150 éve is családi borgazdaságként működött

„A Bakony déli, Balatonra tekintő, már Pannónia provincia római lakosai által szőlővel betelepített vörös talajú lejtőinek fürtjeiből, Ranolder János veszprémi püspök által a XIX. század első felében építtetett szőlőhegybeli klasszicista épületegyüttes hűvös, kőből rakott pincéjében a szőlő zamatát, illatát megóvó gondoskodással olyan emberek készítették Önöknek e bort, akik számára a bor nem elsősorban business és marketing, hanem sokkal inkább öröm és barátság forrása.”

Ez áll a Jásdi Pince legelső palackjának címkéjén Jásdi István aláírásával. István egy világpolgár. Rendkívül művelt, széles látókörű, 5 nyelven beszél és az általa meséltek alapján gondolkodása valószínűleg mindig jóval megelőzte az akkori kor általánosan követett eszméit. Élete első ötven évét Budapesten töltötte. Az interjú alatt néha érintőlegesen beszél arról, hogy diplomata múltja van, Párizsban élt a családjával öt évig és hogy övé volt az első külkereskedelmi vállalat Magyarországon. Mégsem jut eszembe, hogy ezekről a nem kevésbé izgalmas időszakokról kérdezzem. Ahogy az sem,

hogy megkérdezzem, hol van otthon. Ő igazi csopak, ahogy az olaszrizlingjük is az. Minden általuk képviselt fontos érték, ami szavakba önthető, rajta van azon az első boroscímkén. Persze igazán csak akkor ismerhetjük meg őket, ha leülünk a borteraszon, megkóstolunk tőlük egy csopakit, és a fél-száz éves szőlőtőkéken át a Balatont csodáljuk. Minden mást, amit a borral nem tudnak elmondani, a Jásdi Pince történetét, az első 25 évet Jásdi István és fia, Jásdi Attila meséli el nekünk.

Amikor idekerültünk, akkoriban nem igazán volt a környéken bortermelés. Éppen bezárt a Pinceszövetkezet, ahol az id. Figula Mihály volt az igazgató. Kivágták az összes szőlőt, eltűntek a borászatok, és az országos polcokon sem nagyon volt csopaki bor. Budapesten volt a Csopaki Pinceszövetkezetnek harminc kocsmája, és akkor a csopaki egyenlő volt a pléh-pultossal, a csopaki ekkoriban ezt jelentette. – meséli a '90-es évek végén tapasztaltakat István.

Azt mondja, a borhoz semmi köze nem volt azon kívül, hogy amikor Párizsban éltek, fantasztikus borokat kóstolhatott. Ahogy ő fogalmaz – mi jó borokat már akkor ittunk, amikor Magyarországon még a borászok sem, de ez nem jelenti az, hogy bármit is tudtam a borról.

Ötven éves kora körül kezdte érezni, nem szeretné, ha azzal telne az élete, hogy egy élelmszeripari vállalat tulajdonosi létével járó harcokat vívja minden nap, ezért a céget eladta, és először nem tudta, merre induljon tovább. Fiai akkor már választottak pályát maguknak, fel sem merült, hogy közös, családi vállalkozásba kezdjenek. Ahogy könyvében fogalmaz: „a végső elbutulás ellen” iratkozott be a közgázra, ingatlan szakon. Akkor még nem gondolta, hogy ennek köszönhetően '98 telén talál majd egy hirdetést: Csopakon egy 40 méteres pince eladó. Feleségével, Marival el is jöttek, hogy megnézzék, és azt érezték, nekik ez kell, a következő fél órában megvették. Mindenki bolondnak tartotta őket, hiszen az akkor Hűvös Pince néven ismert hely inkább egy romhalmazra hasonlított, mint egy 150 éves főnyereményre.

„A csopakiak közt az a hír járta, hogy egy hülye angol megvette a volt Hűvös Pincét” – mondja nevetve.

Saját gyerekük sem tartotta őket normálisnak. Kisebbségi fiúk bankban dolgozott, és annyira aggódott a szülők folyamatosan apadó bankszámlája miatt, hogy leutazott Csopakra, ahol meglátta a romot, és azt mondta: „Édesapám, ti csődbe mentetek.” Egy kiutat javasolt nekik, hogy pofozzák ki a helyet, építsenek úszómedencét, és egy amerikai kis szerencsével megveszi. – Tényleg senki nem tartott minket normálisnak, a barátaink nem értették, hogy ennyi év budapesti és párizsi lét után mi a francot akarunk mi egy ilyen kicsi faluban. Aztán 1999-ben megvolt az első szüret. Bár akkor még nem a sajátunkat szüreteltük, de volt egy nagyon korszerű pincénk.

Az első szállítmány érkezésekor az összes csopaki odagyűlt, jöttek röhögni azon, hogy mit csinálnak a bolond pestiek. Amikor felraktam a szalagra az első láda szőlőt, a bogyózóból ép szemek jöttek ki, majd néhány lépéssel később alul folyt az illatos lé, akkor hitték el, hogy működik. Csiszár Péter, a mostani hegybíró akkor mellénk állt, hogy lássák, ide tartozik ő is. – idézi fel István a kezdeteket, majd folytatja - Akkoriban nem volt még túl sok jó nevű borászat a Balatonon, nem volt nehéz a menők közé kerülni. Az első bor, ami bekerült a pincébe, a Budapesti Borversenyen aranyérmert nyert, a második ezüstöt. Hátra dőltünk, hogy nagyon jók vagyunk. El kellett telnie pár évnek, hogy rájössünk, igazából semmit nem tudunk. – nevet.

Azért az igazsághoz hozzátartozik az is, amit akkor még nem tudtunk, hogy '99 egy nagyon jó fehérboros év volt, és az is nagyon ritka volt akkoriban, hogy ennyire korszerű technikával dolgozzanak. És azt sem tudtuk, hogy Csopak, mint termőhely ennyire sokat ad hozzá a borhoz. – veszi át a szót Édesapjától Jásdi Attila.

Az ezredforduló elején néhány nehezebb év jött, az időjárás nem igazán kedvezett nekik. Tanulni kezdtek, és egy burgundiai útról hazatérve pontosan tudták, hogy ők ugyanazt az érzést szeretnék átadni boraikkal CsoPACKon, mint amit ők tapasztaltak Franciaországban. Ekkor léptek igazán arra az útra, amin most is haladnak, a termőhelykarakteres, izgalmas fehérborokat kezdték keresni. 2006 volt az első év, amikor minden összejött, valamit már tudtak is, és az évjárat is jó volt, ekkor újra felfigyeltek rájuk. De azóta is folyamatosan tudják és maguk előtt is tartják, hogy nincsenek a világ tetején, most is folyamatosan tanulniuk kell.

Egy év alatt a borászatban az ember nagyon sokat tanulhat, a hibákat a következő évben ki lehet javítani. Ugyanakkor, ha szőlőt telepítenek, az ott van 50 évig, amit elrontottak a telepítésben, arra most jönnek rá, és ezeket nagyon nehéz kijavítani, ezeket most tanulják. De a telepítések tanulási folyamatai még hosszabbak, mert egy telepítésnek jelentős költségei vannak, és mire egy tőke termőre fordul az 3-5 év. Élethosszig tartó tanulás ez.

Ez a szakma türelemre, alázatosságra és a természet tiszteletére tanít. A vitorlázáshoz tudnám hasonlítani. Hozzá kell szokni, hogy ez a tempója. Hiába akarom, hogy erős szél legyen, és északi,

amikor délről fúj és éppen, hogy lengedez. – mondja István.

A pince 170 éves, és lent ugyanúgy néz ki, mint Ranolder János püspök korában. Kezdetekben a fenti házban tartották a borkóstolókat. Azt meséli István, hogy nagy emberek is megfordultak ott, két államelnök, a külügyminisztérium delegációi, Alexander Brody. És bár a bor nem volt világhírű, a helyszín pazar, a borok jók, István és Attila több nyelven nagyon jól beszélnek. Úgy érezték, a boroknak kell egy olyan hely, ahol méltóképpen lehet őket tálalni, ekkor építették meg a panorámateraszt. Amióta megnyitott, azóta vasárnap kivételével minden

nap nyitva van. Ez az egyik védjegyük, az egész éves nyitvatartás és persze Szabolcs, a főborász. – mondják mosolyogva. Minden munkatársuk jól képzett, több nyelven beszél. És büszkék arra, hogy egész évben foglalkoztatják őket. Azt mondják, ők kollégáikkal együtt így egy nagy család.

Tíz év után a magyar piacon már ismertek voltak. De az első után nem nagyon jártak borversenyekre. István azt mondja, akkor úgy gondolta, hogy az a klub, ahová azonnal felveszik, nem elég előkelő neki. És mára azt is tudják fiával, hogy a versenyeken inkább az számít, hogy mennyire vastag a bor, mennyire intenzív. Ők pedig inkább az eleganciát, a harmóniát és a finom részleteket szeretik boraikban. Nekik a csopaki a fontos, a ház, a

dűlők. Elkezdtek a dűlők karakterét kutatni – van benne valami intellektuális izgalom, hogy mitől Lőcedombi a Lőcedombi, és mitől Berekháti a Berekháti. Nagyon izgalmas, hogy ezek a borok tudnak valamit, amit az országban más nem. Nem feltétlenül jobbak, de olyan karakterük van, amit nem lehet összetéveszteni. – mondja István.

Mostanra 17 hektáron gazdálkodnak, nem tudnak – és nem is akarnak – versenyezni a hatalmas birtokokkal. Azt a karaktert szeretnék felmutatni, amitől különlegesek, és attól azok, hogy Csopakon gazdálkodnak, ezekben a dűlőkben gazdálkodnak, és ezt keresik azóta is, és erre az izgalmas utazásra hívják vendégeiket is boraikon keresztül, akiknek nagy része évek óta visszajár. Nagy hangsúlyt fektetnek a kulturális-, és szakmai rendezvényekre is.

Évente két fő rendezvényük van, mely a borászoknak, és a borokat kedvelő, értő közönségnek szólnak. Egyik a hamarosan, idén 15. alkalommal megrendezésre kerülő, mára szakmai fórummá vált, „Olaszrizling szerintünk”, ahova a legfontosabb – főként balatoni – termelőket hívják meg, akik megmutathatják egymásnak és a rendezvényre ellátogató közönségnek boraikat, valamint egy szakmai előadáson is rész vehetnek, mely idén az oly sokakat foglalkoztató „Fenntartható-e a bio a klíma-

változás körülményei között” témában kerül megrendezésre. A rendezvényre majdnem két tucat borászt hívnak meg, és körülbelül 120 jegyet adnak el évente, büszkék arra, hogy ilyenkor az egész országból vannak ilyenkor vendégeik, és egy kis életet vihetnek ezzel a Csopak télen alvó turisztikai életébe.

Amikor az első évjárat megvult, Jásdi Attila a második egyetemre járt, jogot hallgatott. Mellette egy jónövű ügyvédi irodában kezdett dolgozni – ahol egyébként mai napi dolgozik, már partnerként. Meg sem fordult a fejében, hogy a borászatban dolgozna. Viccesen mondja, azt számolgatta magában,

hogy mire Édesapja átadná, gyermekei éppen akkor lesznek majd pályaválasztók, és egy generációt átugorhatnak ezzel. Hát nem így alakult. Élete változott, egyre inkább elkezdett Csopak és a pince felé kacsingatni, és megtetszett neki. Azt mondja, ez a munka kreativitást és szervezőkészséget igényel, ami nagyon izgalmas számára. Eleinte csak azokba a dolgokba folyt bele, amik egy pesti tartózkodás mellett belefértek idejébe. Például ő volt a saját ügynökük, és járta a budapesti éttermeket, majd szép lassan egyre több feladatot vett át. Néhány éve a Kódex szabályok ügyeivel foglalkozik, a kereskedelmi részt már átvette, az adminisztratív feladatokat még Édesanyjával megosszák. 2022 decembere óta feleségével ők is csopakiak. Érdekeség, hogy Attila nemrég volt 50 éves, éppen annyi, amennyi Édesapja volt, amikor Csopakra költöztek.

Egy családi vállalkozás a világon mindenhol nagy kérdéseket tesz föl, amikor generációváltás van. Egy családi vállalkozásnak filozófiája és lelke is van. Amikor egy pénzügyi befektető megveszi, összefésüli különböző portfóliókba, akkor minden benne van, kivéve azt az egyet, amitől a dolog az lett, ami. Egy borászat fokozottan ilyen, hisz a szőlő itt van, itt lesz akkor is, amikor mi már nem leszünk,

Attila, és az unokáink is nézni fogják. Az ember ilyenkor egy tradíciót újratekint. – mondja Jásdi István – És vannak dolgok, amiket például tudással nem is lehet pótolni, a tőke kora, a termőhely és az évjárat. Ezek adottságok, az 50 éves tőke min-

dig többet tud, mint a 15 éves. Olyan ez, mint az embereknél, a korral járó bölcsesség és tudás a borban is megjelenik.

A Jásdi család éve számokban is nagyon érdekes volt, mert a birtok 150, István 75, Attila 50 éves. Ez volt a 25. szüret és ezek a számok mind a 25 többszöröse. Ennek alkalmából készítettek egy különleges bort Jásdi 150 néven. Ez a bor és az elmúlt 25 év mindegyik palackja a bizonyíték arra, hogy minden megtanulható, minden élettapasztalat mindenhol felhasználható, és ha az embernek már kellő tudásanyag van a fejében, és kellő szerénységgel indul, akkor bármi lehetséges. István és Attila számára is a Csupaki a legfontosabb, ez határozza meg az arcukat. Az borászat átadása kapcsán egy nagyon szép gondolattal zárja az interjút Jásdi István: Az átadással az a célunk, hogy ez ne legyen egy pillanathoz köthető. Attila szép lassan belekerül, mi kikerülünk, ami nem jelenti azt, hogy valaha is kívül leszünk rajta.

Olaszrizling szerintünk - Sétáló borkóstoló két csopaki helyszínen, a Jásdi Borteraszon és a Szent Donát Birtokon. 22 magyar borász hozza el kedvenc olaszrizlingjeit, hogy megmutassa, mit tud az egyik legnépszerűbb magyar fajta a különböző borrégiókban, a pincészetek saját stílusában.

Időpont: 2024. február 10. (szombat) 13:00-18:00

Helyszín: Jásdi Borterasz (Arany János u. 2.), Szent Donát Birtok (Szitahegyi út 28.), Csupak

Belépőjegy: 18.000 Ft/fő, amely tartalmazza a sétáló kóstolót, és a két helyszín közötti buszjárat használatát.

Kedvezményes Junior jegy: 14.000 Ft/fő (35 év alattiaknak)

További részletek és jelentkezés: <https://www.jasdipecse.hu/rendezvenyek/olaszrizlingszerintunk2024>

Rendhagyó évértékelés

Új év kezdetekor szokás mérleget vonni az elmúlt esztendő eredményeiről, nehézségeiről. Fontos a visszajelzés, fontos, hogy számba vegyük tetteinket, munkánkat, hiszen folyamatosan tanulunk, ez a fejlődésünk motorja.

Idén megkértem az önkormányzati intézmények vezetőit, hogy most ők vonják meg az egyenleget. Szeretném, ha azoknak a hangját is hallaná Csopak közössége, akik nap, mint nap, hétről hétre értük dolgoznak. Ők azok, akik felügyelik a település működését, nevelik, tanítják a gyermekeinket, gondoskodnak rólunk, működtetik a vállalkozásainkat.

Ugyanazt a néhány kérdést tettük fel nekik, ők pedig a saját szemszögükből, a saját tapasztalataik alapján válaszolták meg azokat.

Megkérdeztük Őket,

Hogyan látják Csopak elmúlt éveit, az elért **eredményeket**, a fejlődést a saját vezetői munkájukban? Hogyan értékelik az általuk vezetett intézmény munkáját, eredményeit?

Mi támogatja, és mi akadályozza a **vezetői munkájukat**, az általuk vezetett intézmény teljesítményét? Mit gondolnak Csopak **közösségi életéről**? Az általuk vezetett intézmény hogyan vesz részt benne? Kiket sikerül megszólítani, és kik azok, akikkel nehezebb együttműködni, vagy bevonni őket a közösségi életbe?

Hogyan találkoznak **civil szervezetekkel**, azok működésével? Milyen szerepet töltenek be ezek a szervezetek jelenleg a település életében? Mi lenne az elvart/ideális feladatuk, szerepük? Segítik-e a munkájukat – akár az intézményét, akár az általa elért emberek közösségét - ezek a szervezetek? Milyennek látják a **Csopokról kialakult képet** a közösségen belül és azon kívül?

Hogyan látják a **jövőt**? Mit gondolnak az általuk vezetett intézmény, illetve Csopak jövőjéről? Min változtatnának, mire lenne szükségük? Mi az, amin nem változtatnának, mert rendben van, sikeres? Válaszaikat az alábbiakban olvashatják:

20 éve vagyok Csopak Község Jegyzője. Az elmúlt 20 évben nagyon sok változást tapasztaltam Csopak életében. Mindenképpen biztató eredményeket, fejlődést látok. Véleményem szerint az általam vezetett Hivatal megítélése is pozitív a lakosság körében. Az első munkanapomtól fogva az volt az elvem, hogy nem a törvény által biztosított hatalom eszközeit használva kell az

embereket a jogkövetésre bírni, hanem ügyfélbarát módon, jól kommunikálva, partnerként kezelve a hozzánk fordulókat. Úgy több eredményt érünk el. (Példaként említem az adó befizetéseket. Nagyon jó a befizetési arány, egyre kevesebb a kintlévőség, egyre kevesebb adózót kell felszólítani teljesítésre. A Hivatal a beadványokat, kérelmeket mindig határidőben elbírálja, amennyiben lehetőségünk van határidő előtt is kiaduk ezeket. Az ügyfélfogadási időnk hétfő, szerda, pénteken van, de kedden, csütörtökön is rendelkezésre állunk, ha szükséges, és ezt az emberek jó néven veszik. Úgy gondolom, hogy Csopak fejlődéséhez hozzájárul Hivatalunk jó működése is.

Az elmúlt években mindig kiváló kollégákkal volt szerencsém dolgozni. Akik nem tudták felvenni a „csopaki munkatempót” azok sorra lemorzsolódtak. A jelenlegi hivatali munkatársaim mind nagyon jól képzettek, felkészültek és barátságosak az ügyfelekkel. Nagyon jó a kapcsolatunk a Képviselő testülettel, elismerik és segítik munkánkat. Minden lehető-

séget megkaptam a Testülettől, hogy egy jól működő Hivatalt építsek fel. Ennek egyik eredménye, hogy az emberek többsége nem rossz érzéssel, kelletlenül, hanem szívesen jön be a Hivatalunkba, ha elintézendő ügye van. Tudják, hogy segítőkész, felkészült kollégákkal találkoznak. Szerintem nagyon fontos a Hivatal megítélése egy településen. Tapasztalatom szerint Csopakon egy nagyon jó, összetartó közösség alakult ki, amely stabil volt a Covid időszakáig. A Covid járvány jelentős változást hozott a közösség összetételében: sokan ideköltöztek, illetve a sajnálatos halálesetek miatt sok lakóingatlan cserélt gazdát, sok városi (a fővárosból, Győről) választotta állandó lakhelyeként Csopakot. Köztük vannak olyanok, akik be tudtak illeszkedni a csendesebb, nyugodtabb, ám kevesebb lehetőséget biztosító falusi életbe (hiszen ezért jöttek ide), de sajnos vannak olyanok is, akik nagyon szeretik/szeretnék a falusi életet, de ehhez „elvárnák” a városi infrastruktúrát, a pl. Budapesten, Győrben megszokott stílust, ké-

nyelvet stb. Ezt az ellentmondást nem könnyű feloldani, megvalósítani pedig egyenesen lehetetlen. Ez a változás érezhető abban is, hogy néhányan a kollégáimat sem tisztelik, sokszor bántó, megalázó módon nyilvánulnak meg (elvileg tanult, intelligens, vezető beosztású emberek), pedig a kollégáim csak a kérelmük elintézésében szeretnének segíteni. A munkákat jelentősen nehezítő körülmény – és ez sajnos rányomja a bélyegét arra is, ahogyan minket, a munkánkat látják és megítélik - a jogszabályok eklektikussága. Jegyzőként, mint a törvényesség öre csakis a jogszabályok szerint intézkedhetek, a Hivatalomat is így kell vezetnem. Sokszor pont ezek a jogszabályok akadályozzák meg a feladatok gyors megoldását, illetve „segítik elő” a hivatalok egymásra mutogatását, mely között az ügyfél kérelme egyszer csak eltűnik, választ már nem kap. Mi következik ebből? Az ügyfél neheztel a közigazgatásra, a közigazgatásban dolgozókra, miközben az ügyei elintézésében csak falakba ütköznek. A közösségi élet Csupakon szerintem nagyon színes, összetartó. Több településen éltem már (Balatonfűzfő, Balatonalmádi) de biztosan merem állítani, hogy az

emberek itt Csupakon sokkal jobban megszólíthatók, együttműködők. Talán fogalmazhatunk úgy, hogy „tudatosabbak”, empátikusabbak, törődőbbek. Talán meghallgatják a „negatív hangokat”, de otthon a négy fal között mindig tisztán látják mi és ki az igaz. A kollégáimmal minden évben részt veszünk a településen szervezett rendezvényeken a civil szervezetekkel együtt. Faluszépítő programok, fesztiválok, karácsonyi kitelepülés, idősek karácsonya stb. Úgy látom ezt az emberek szívesen veszik, hiszen nem csak „hivatalnokként”, hanem emberként is jelen vagyunk a falu életében. Sajnos itt is megjelenik az a szakadék, ami az újonnan beköltözőknél látható. A nemrég ideköltözött családok még talán nem találták meg a helyüket a mi életünkben. Talán szokatlan az a közelség, amiben szinte mindenki ismer mindenkit, de ennek köszönhető a béke és nyugalom, a közbiztonság is. Dolgozunk azon, hogy ezt mindenki felismerje és aktív tagja legyen a közösségünknek. A civil szervezetek fontosak egy település életében, számos olyan csoport van, akik értékteremtő és építő módon működnek. Igyekszünk támogatást nyújtani a szá-

mukra, bármilyen segítségre van szükségük (jogi, környezetvédelmi stb.), hivatalunk rendelkezésükre áll. Véleményem szerint – ahogy én is – az itt lakók büszkék „CSOPAKISÁGUKRA”. Sokan valljuk, hogy jó csopakinak lenni. Ezt hallok az ügyfelektől is, sokan boldogok, hogy ide költözhetek, elmondhatják, hogy csopakiak. Bármerre járok az országban, világban, ha elmondom csopaki vagyok a válasz: „De jó neked!” Ez büszkeséggel tölt el, hiszen azt mutatja, hogy Csupakról ország-szerte pozitív vélemény alakult ki. Úgy képelem a jövőt, hogy ezt a „csopakiságot”, ezt az összetartozást meg tudjuk őrizni továbbra is. A jelentős számú beköltözőt is be tudjuk vonni a közösségi életbe. Ennek meg kell találnunk a módját, az eszközt. Lehet, hogy a bölcsődés, óvodás, iskolás gyerekeken keresztül, hiszen a közös élethelyzet, a gyermekek mindennapjai fontos kapcsolatot jelentenek. Persze, azt is el kell fogadnunk és tiszteletben kell tartanunk, hogy pont azért jöttek el „falura”, hogy elbújjanak a városi pörgős, zajos, poros élet elől és ezért még nem szívesen mozdulnak ki. Remélem, előbb-utóbb megtaláljuk az utat hozzájuk is.

Dr. Szántód Anita jegyző

Az elmúlt időszakban a Csupaki Református Iskola folyamatosan fejlődött. Ez egyrészt megmutatkozik az intézmény felszereltségében, eszköz ellátottságában, az épület állagában – tető, ebédlő-felújítás, informatika terem eszközparkja –, másrészt a szakmai munkában. A hozzánk járó gyerekek felvételi eredményei évről-évre jók, a visszajelzések alapján azt látjuk, hogy a továbbtanulók kiválóan megállják helyüket a választott középiskolákban. A szülőktől, a középiskolák vezetőitől is pozitív visszajelzéseket kapunk. A tanulólétszám folyamatosan nő, intézményünk népszerű a környező települések körében.

Ezek az eredmények egy jól és hatékonyan működő intézmény, egy szakmailag kiváló pedagógusgárda munkáját tükrözik, akikre vezetőként büszke vagyok. Az iskola mindig is aktív szerepet töltött be a falu közösségi életében, azt gondolom ennek így is kell működnie. Rendszeresen részt veszünk a különböző rendezvényeken, azoknak aktív részesei vagyunk. Mindezzel erősítjük, hogy a gyerekeknek legyenek gyökerei, ismerjék szülőföldjüket, értékeljék azt, hogy milyen csodálatos helyen laknak. Az elmúlt években nagyon sok új beköltöző család íratja be iskolánkba gyermekét. Úgy érzem, hogy szinte

mindenkivel megtaláltuk a hangot, azt azonban minden esetben tisztázni szoktuk a beiratkozás-kor, hogy mit várnak el, ahhoz képest mi mit tudunk biztosítani. A civil közösségekkel mindig is jó kapcsolatot ápolunk. Az iskolával kapcsolatban lévő családok által mindegyikkel van személyes kötődésünk, így kiválóan együtt tudunk működni a közös rendezvények, programok szervezésében. Színesebbé, mozgalmasabbá tesz az iskola életét is. Veszprémben élőként talán kicsit

más szemszögből is látom, hogy milyen értékes ebben a közösségben élni. Ismerőseim sokszor irigykednek azért, hogy hosszú évek óta itt dolgozhatok. Mindig is jó volt itt dolgozni, egy dinamikus fejlődő, igényes környezetű közösség tagja lehetek. Azt szokták mondani, hogy annak van jövője, akinek van múltja és jelene. Iskolánkknak van múltja, hiszen önkormányzati iskolaként is kiválóan működött évtizedeken át, a jelenben egyházi iskolaként is népszerű, remélhe-

tőleg a jövőben is lesznek új ötletek és kiváló kollégák, akik ezeket megvalósítják. Továbbra is a község iskolájának kell tekinteni, a helyi közösséggel szorosan együttműködni, egymást segíteni. Az elmúlt 15 éves igazgatói pályafutásom alatt azt tapasztaltam, hogy az iskola a község életében fontos kulturális szerepet tölt be. A szülőket a programjaink által, ahol gyermekeik szerepelnek könnyebben be lehet bevonni a község életébe.

Huszár Péterné, igazgató

A csopaki Fecskefészek bölcsőde az elmúlt évben is telt házzal működött. Rengeteg gyermek érkezik hozzánk, legtöbbször csopaki lakos, de szép számmal köszönt-

hetünk a környező településekről is bölcsődéseket.

A bölcsődében ez év szeptemberétől több változás is történt a dolgozókat illetően, a nevelési évet 5 dolgozóval indítottuk, intézményvezető váltás történt.

A csoportokban végzett tevékenységeink mellett így el kellett látni a vezetői feladatokat is. Nem volt egyszerű számunkra ez az időszak, de minden dolgozó kivette a részét a munkából, segítettük egymást, ahol tudtuk, ennek köszönhetően még erősebb lett a csapatszellem. A közös problémák és nehézségek összekovácsoltak minket. Ezért különösen hálás vagyok a bölcsőde munkatársainak, büszke vagyok arra, hogy mindenki a legjobb tudását adta.

December elsejétől nagy örömminkre ismét teljes létszámmal, 6 fővel folytattuk a munkánkat.

Az eddigi dajkánk bekerülhetett a gyermekek közé, mint kisgyermeknevelő, helyére új kolléganő érkezett. A gyerekek örömmel fogadták ezt a változást.

Sok pozitív visszajelzést kaptunk az elmúlt időszakban, legfőképp az óvodából. A gyermekek már megtanultak nálunk egy szokás- és szabályrendszert, önállóságot és a szülőktől való elválást. Ezáltal az óvodába már könnyebben mennek, nincs bennük félelem az újtól. Csak a mi szívünk sajnul meg néha, amikor el kell engednünk a kis neveltjeinket...

A szülők bizalmat szavaztak nekünk, a gyermekek szívesen jönnek a bölcsődébe, mi pedig bízzunk benne, hogy továbbra is sok gyerkőcot tudunk fogadni a következő évben is.

Petró Nikolett, intézményvezető és a Fecskefészek Bölcsőde Dolgozó

A Mandulavirág Óvoda az elmúlt húsz évben, amióta az óvoda vezetője vagyok, jelentős változásokon ment keresztül. Az első változás, intézményünk partnerkapcsolatainak nagymértékű kiaknázása, melynek legfőbb állomása a fenntartóval való jó kapcsolatban mérhető. Fenntartói segítséggel valamennyi pedagógusunk teljesítette a törvényi előírásokban meghatározott továbbképzési kötelezettségét. Szintén fenntartói segítséggel, pályázatok útján jelentős

fejlesztéseket valósítottunk meg: elkészült az óvoda szigetelése, új főzőkonyhát és melegítő konyhát alakítottunk ki, a tetőt szigeteltük, új játszótér készült, felújítottuk a csoportszobák bútorzatát, jelentős összegben vásároltunk játékokat, beszereztük a tornaszobai eszközöket, a gyerekek védelmének érdekében új kerítést építettünk, korszerűsítettük a fűtést. Az önkormányzat minden évben biztosítja intézményünk számára a színvonalas neveléshez az eszkö-

zöket, valamint a törvényi előírásoknak megfelelő humán erőforrást is. A partnereinkkel – fenntartó, iskola, védőnő, szakszolgálatok, civil szervezetek - a kapcsolattartás gyümölcsöző. A visszajelzések pozitívek, az esetleges problémákat kezelni tudjuk.

A Mandulavirág óvoda megítélése szakmai szempontból minden tekintetben kielégítő. Az elmúlt évtizedekben a környező településekből sok gyermeket íratnak be intézményünkbe jó hírnevünk miatt.

Szakmailag jól felkészült, hivatásában elkötelezett pedagógusok, és pedagógiai munkát segítő kollégákkal dolgozunk az intézményben. A hét fő óvodapedagógusból öt fő minősített pedagógus, 93%-97% közötti eredménnyel. Tanfelügyeleti ellenőrzések alkalmával jól teljesített intézményünk. Öt szakvizsgázott kollégánk van, munkatársaink elkötelezettek a folyamatos megújulásra, önképzésre. A Pedagógiai Programunkban meghatározott célokat és feladatokat minden óvodapedagógusunk magáénak tekinti, a benne foglaltakat teljes mértékben kiaknázza. A szakszolgálatokkal együttműködünk a gyermekek fejlesztése érdekében. Jelentős eredményünk a civil szervezetekkel való kapcsolatfelvétel, a kapcsolatok életben tartása. Az évek alatt elindítottuk a Magyar Úszó Programot, a Borszik Programot, mozgásfejlesztő programot, Teddy Teniszt, hitoktatást, gyermektáncot, madarászóvit, különböző bábszínházi előadásokat, zenés koncerteket. Nagyon sok támogatást kapunk a kollégáktól, a szülőktől, a fenntartótól, szakmai szervezetektől. A megváltozott kommunikáció részben hátráltatja a munkánkat, amit igyekszünk kiküszöbölni. Ezt nyílt napok, családi rendezvények segítségével érjük el. Mindenképpen pozitívan értékelendő, hogy a fenntartó támogatását teljes mértékben érzékeli az intézmény. Ez jelenti az anyagi és erkölcsi megbecsülést. Csopak közösségi életére mindenképpen hatással vannak a benne élő családok, szülők, gyer-

mekek. Óvodánk az óvodás gyerekek szüleit teljes mértékben meg tudja szólítani, részt veszünk különböző rendezvényeken, melyet településünk, vagy intézményünk szervez. A szülőket könnyű bevonni ezekbe a rendezvényekbe, hiszen a szülők kíváncsiak gyermekükre, örülnek, ha látják őket „szerepelni”. A változást az új beköltözőknél látjuk intézményünkben is. Nem, vagy nehezen tudunk olyan közvetlen kapcsolatot kialakítani, amely évekkel ezelőtt volt, hiszen megváltozott világunkban, jelentősen megváltoztak az igények és elvárások is. Igyekszünk megtartani tradícióinkat, de igyekszünk haladni a korrallal. Partnereinkkel, civil szervezetekkel kapcsolatunk jó, van, akivel évtizedes múltunk van, van akivel átalakulás miatt megszakadt a kapcsolat.

Szakmai-óvodai berkekben elmondható, hogy településünk megítélése nagyon jó. Az elmúlt évtizedektől napjainkig más településekről bejáró gyermekek száma jelentős. Nem küzdünk humán erőforrás hiánnyal, és ez számomra azt jelenti, hogy Csopakon jó dolgozni, intézményünkben jó lenni. Akik itt élnek nagyon-nagyon régóta, „belenevelődtek” településünk életébe. Részt vesznek a témérdek programban vagy „segítőként”, vagy résztvevőként.

Intézményünkben hosszú távon megőrizzük kialakított céljainkat, követjük kitűzött feladatainkat. Elkötelezettek vagyunk óvodás gyermekeink magas szintű nevelésére, a családokkal való együttműködésre, partneri kapcsolataink ápolására, településünk jó hírnevének továbbvitelére. Sikeresek vagyunk kitűzött intézményi céljaink megvalósításában. Intézményi Pedagógiai Programunk sikeres, változtatásokat csak a törvényi változások tükrében teszünk. Továbbra is nevelési elveinket a családokkal való együttműködés keretein belül valósítjuk meg. Az intézmény színvonalas működéséhez elengedhetetlen feltétel a jó tárgyi környezet megléte. Az elmúlt évtizedekben évről-évre fejlesztések és beruházások által szépült intézményünk, így minden évben szebbé tudtuk tenni óvodánkat. A következő időszak fejlesztendő területe a játszóudvar további korszerűsítése, valamint az óvoda padozatának felújítása lesz.

*Tóthné Ferencz Henriette,
intézményvezető*

Strand

A csopaki strand az elmúlt években, még a pandémia ellenére is kimagaslóan teljesített. Hosszú évek óta a legmagasabb 5 csillagos minősítést kapja a strandokat megmérettető kékhullámzászló versenyen. 2021-ben és 2023-ban is a legjobb balatoni strand lettünk. Az eredményekért minden évben kollégáimmal együtt kitartóan dolgoztunk. Azonban ahhoz, hogy mindig a

legjobb között legyünk, állandó odafigyelésre, előrelátásra van szükség. Megtanultam a 11 év alatt, hogy nem csak a saját terveinket kell megvalósítani, hanem figyelembe kell venni a vendégeink mindig változó igényeit is. Így kiváló szolgáltatásokat nyújtva sokkal többen látogatnak el hozzánk. Folyamatos fejlődésre van szükség nem lehet „hátradőlni”. A jó eredmények mögött sok-sok munka van. Kiváló kollégáim van-

nak, akik nélkül nem lehetne ilyen sikereket elérni. Amikor lezárunk egy szezont, elégedett és hálás vagyok, hogy ismét jól teljesítettünk. De nem örülhetünk sokáig, hiszen ilyenkor már a jövőt kell terveznünk, mert egy-egy új ötlet megvalósításához néha hosszú hónapok szükségesek.

Éves foglalkoztatásban 5 kolléga dolgozik velem, de a szezon kezdetére még 15 fő munkavállaló kell ahhoz, hogy a strand üze-

meljen. Nem könnyű egy megfelelően rugalmas, mégis hatéko-

nyan működő csapatot felállítani a szezonra, mert komolyan akadályozhatja a megerőltető nyári munkát, ha problémák vannak a személyzettel. Szerencsére az elmúlt években sok csopaki, és visszatérő kollégám van.

Csopak nyári rendezvényei elsősorban a strand környékén zajlanak, így nem hagynak bennünket sem „érintetlenül”. Ezeken a közösségi eseményeken elsősorban a nyaralótulajdonosaink és családjaik, valamint az itt nyaralók vesznek részt. A nyár búcsúztató Happy End fesztivál viszont megszólítja a helyi lakosainkat is, ők nagy számban tartoznak helyi civil szervezetekhez is, tehát itt velük is találkozunk, közösen zárjuk szezont.

Csopaknak, mint nyaralóhelynek, országos viszonylatban is „neve” van. Fontosnak tartom, hogy a helyi vállalkozások, és mindenki, aki ezen a településen bármilyen formában is az itt nyaraló vendégek kényelmét szolgálja, nyújtson maximumot a saját területén. Hiszen, ha az itt nyaralók, ide látogatók elégedettek, akkor nemcsak visszatérnek, de jó hírt is viszik a településnek.

Bizakodó vagyok a jövővel kapcsolatban. Nagyon remélem, hogy továbbra is kiterjedő munkával megőrizhetjük a strand magas színvonalát. Szeretném, ha továbbra is a legjobbak közt lennénk.

*Béndek Edit
strandgondnok*

Ha visszatekintek az elmúlt öt évre, nekem rengeteg új, random, váratlan munkafeladat jut eszembe a közétkeztetésben, melyek megoldását sok álmatlan-gondolkodó éjszaka előzte meg. Az ételmezési üzem megtervezése-beindítása, az új helyszín miatti kezdeti logisztikai feladatok megoldása, a beszállítók kiválasztása, a napi munkafolyamatok hatékonyabbá tétele – természetesen a kollégákkal karöltve. S persze újra említhetném az ezeket nehezítő pandémiát, extra elvárásokat, lezárásokat.

Egyik legnehezebb feladat a közétkeztetési törvény szigorú, jogszabályban foglalt előírásait összhangba hozni az álltalunk kiszolgált korcsoportok igényeivel, izlésvilágával.

Véleményem szerint az egészséges táplálkozás érdekében komoly változásokra lenne szükség a romló minőségű alapanyagok miatt, az élelmiszeripar profitorientáltságának és a vegyi termékek használatának visszaszorításában. Miután nem csak én gondolkodom így, remélem, hogy ezeket a problémákat szép fokozatosan sikerül jól megoldanunk.

Az elért eredményeket tükrözi, hogy jelentősen növeltük az álltalunk nyújtott szolgáltatásokat igénybe vevők számát, az éves pénzügyi mérlegünk pozitív mutatója is büszkeséggel tölt el.

Vezetői munkámat rendkívül hatékonyan segíti a dolgozók lojális hozzáállása, pozitív gondolkodása, az elmúlt évek alatt kialakult törzsgárda kitartása.

Csopak közösségi életében szinte állandó jelleggel ott vagyunk, hiszen minden rendezvény szerves részét képezik a gasztronómiai élmények. Ezeken a rendezvényeken hatékonyan tudunk együtt működni a több éves fennállást maguk mögött tudó civil szervezetekkel, melyek számos alkalmalmmal igénybe is veszik szolgáltatásainkat.

A közelmúlt történéseit kiemelve, szeretném jelentős eredményként említeni az ételmezési üzemből kialakított mélyhűtőkamrát, mely berendezés jelentősen könnyíti a raktározási feladatokat.

Az üzem berendezései, eszközei a folyamatos karbantartásnak és cseréknek köszönhetően kiváló állapotban van.

Nagy értékű tárgyi eszközként pedig szeretnék az idei évben

beszerezni egy nagy kapacitású sokkoló hűtő berendezést, hogy a nyári időszakban is lehessen tálalni frissen főzött ételeket, melyek elfogyasztása hűtve ajánlott. A dolgozók hosszútávú munkavégzését biztosítandó feltételek fenntartása is kiemelt célom marad a jövőben is.

Nagyon szeretném, ha mindezen feladatok megoldásában még so-
káig közreműködhetnék.

*Gál Tamás
Ételmezésvezető*

Id. Tislér Géza

„Isteni gondviselésnek tartom és vallom, hogy a lelkészi hivatást gyakorolhattam egy életen át.”

Csopak nyugalmazott református lelkipásztorát, id. Tislér Gézát mindenki ismeri. Számos vasárnapon nyújtottak szavai a csopakiaknak reményt, hitet, vigasztalódást. Sokunk életét nem csak ismeri, a keresztelőtől az esküvőn át napjainkig követi. Mi azonban nem biztos, hogy tudjuk, neki mi az életútja. A mai modern, és elkényelmesedett világunkból el sem tudjuk képzelni, hogy Géza bácsi egy olyan világban nőtt fel, ahol mindnapos volt a halál. Elmeséli most gyerekkorát, háborús emlékeit, és azt Isteni gondviselésnek tartja, hogy a lelkészi hivatást gyakorolhatta egy életen át.

Minden ember életét vagy az a környezet határozza meg, amiben felnő, vagy az ember később alakítja azt magának. A lét határozza meg a tudatot, tehát környezettől független kultúra vagy életforma nincs. Amit egy felnövekvő gyerek lát, hall, azt kizárólagosnak hiszi, és ő is úgy kezd gondolkodni, beszélni, azok lesznek az eszméi. Egy idő után azonban – hiszen tudatos lény az ember – rájön, miért ne tehetné meg, hogy ő hat vissza a környezetére. Géza bácsi élete is így indult. A '30-as években, a nagy világválság után már kezdett normalizálódni a gazdasági élet Magyarországon. Az első 4-5 évet szülei közelében töltötte, mert óvoda nem volt a faluban. Református iskolába járt, ami nagyon közel volt hozzájuk. Első emlékei – amik bár homályosak – elsős elemista korától vannak, amikor kitört a II. Világháború.

A zsidók elvitelére például megrendítően emlékszik vissza – a falu egyetlen zsidó asszonya eljött a nagyszüleimhez, hogy elbúcsúzzon tőlük, hogy ő bizony nem jön többé.

Emlékszem a bombázásokra is. Tíz éves koromban elkerültem Pápára középiskolába, ott szeptemberben és októberben a repülőtér miatt a bombázások minden naposak voltak. Pontosan emlékszem, hogy a Széchenyi utcán hogyan megyek, egyik kezemben az egyik kapcámat fogva, másik a lábamon, és a háziasszony kezén vezetve mentünk a sarkon lévő ház légoltalmi pincéjébe. Arra is emlékszem, hogy közeledett a front, katonák voltak a szerény, két-szobás falusi lakásunk egyikében mindig, a másik nagyszobában volt a nagyszülőpár, a szüleim és én. Mai ember számára elképzelhetetlen szociális szituáció volt ez. Ma sem értem, hogy az elődeim a földszerzés érdekében a spártainál is kegyetlenebb

Testvérek Tislér Béla és Tislér Géza

életmódot éltek, hogy minél kevesebb legyen a kiadásuk, és földet vegyenek, hogy a jövő nemzedéknek még több legyen. Ez nem egyfajta zsugoriság volt, hanem egy olyan örökölt önmegtartóztatás, ami előtt csak kalapot lehet emelni. Ma már világosan látszik gazdaságilag, hogy elhibázott volt, az újítani nem akarás, a réginek a szorgalmas minél hosszabb, minél kitartóbb üzése. – meséli döbbenetes emlékeit gyerekkoráról, majd folytatja – Aztán közeledtek az orosz csapatok Veszprém felől. Em-

lékszem, hogy a szülői ház ablaka alá is becsapódott egy akna, szerencsére nem robbant fel. Amikor a front áthaladt rajtunk, jöttek az oroszok géppuskával, és a házunkat a szemben lévő kishegyről lőtték. Emlékszem, hogy a bátyám katona volt, a vár-

ban, a palotaőrségben szolgált, a frontra nem kellett kimennie, de évekig nem tudtunk róla semmit. Azt a hírt kaptuk, hogy amikor a várba is bementek akkor a várőrség meghalt, de szerencsére nem így történt. Ez a gyerekkoromnak a máig megmaradt szörnyű emléke. A halál mindennapos volt. Radnóti szavaival tudnám jellemezni ezt az időszakot:

Érettségi tablókép 1953

„Oly korban éltem én e földön,
mikor az ember úgy elaljasult,
hogy önként, kéjjel ölt, nemcsak parancsra...”

A háború végén azonban a nehéz élet nem múlt el, a zsarnokságnak egy hosszú folyamata kezdődött. Egyik napról a másikra elvették az emberek földjét, házáat, kocsijukat, lovukat. Ezt a korszakot úgy jellemzi Géza bácsi, hogy „atyjafiáért meglakol a testvér”. Szörnyű időszaknak írja le ezt is, azt meséli, tovább gyakorolták, ami előtte volt, aki zsidó volt, azt gyűlölni kellett, akinek 25 holdnál több földje volt, azt is gyűlölni kellett. Naponta többször jártak, hogy ellenőrizzék őket, elhullott-e néhány szalmaszál. Egyszer például a szánkóba farragták be a rudat, és nem separték össze azonnal a forgácsot, jött a rendőr, és megbüntette őket, hogy milyen rendetlen az udvar. A kulák származású embereknek a gyerekeit nem vették fel középiskolába, a katonaságnál pedig büntetőszázadba kerültek. Akkor ez volt a kézzel fogható valóság.

Az '56-os forradalmat Budapesten teológusként éltem volna át, de nem voltam jelen, mert a szüleim akkor még önálló gazdák voltak, és a szüret akkor is nagy esemény volt. Én akkor egy hét szabadságot vettem ki. Éppen hazajöttem, nem csak a szüretért, hanem mert október 20-án adták át a katonakönyvem, és egy hétig otthon maradtam segíteni. Olyannyira nem tudtunk semmiről, hogy én

meséli Géza bácsi.

Megélte a Vasfüggöny időszakát, ami nem csak azt jelentette, hogy nem lehetett átjárni, információjuk sem volt semmiről. Csak az volt, amit itt maguknak elő tudtak állítani. Az ellenőrzöttség, a zsarnokság meghökkentően jelen volt a világban. Ezt a kort Ilyés Gyula szavaival jellemzi: „Életben maradni, ha kell a részleges becsület árán is”. Azt mondja, csak az volt becstelen, ami lehetett volna másképp is. Ez egy parancsuralmi, kegyetlen, megtorló rendszer volt, amit 1990-ig megélték az emberek. Bár Magyarországon szerencsére a '80-as évektől az úgynevezett „puha Kádári szocializmus” bizonyos dolgokat már megengedett, nem volt annyira zárt, mint más kelet-európai országok. Egy ilyen korban élt, amikor az volt, ami volt, és azzal meg kellett elégedni.

Nagy felszabadulás volt a '90-es évektől, megnőtt az egyház iránti érdeklődés is. Az emberek kiéheztek a fizikai jobbra, a minőségi dolgokra, és ezt a határok megnyílásával, a szabad közlekedéssel gyakorolták is. Ekkor már nem az abszolút normák érvényesültek, és az a tendencia, hogy az ember

nem a sokáig bevált sarkcsillagok után tájékozdik, hanem egyik megy a másik után. Mindenkinek joga van a jobbra, arra, hogy a gyereke tanulhasson. De nem biztos, hogyha mindenki mindent tesz, az jó. – mondja Tislér Géza bácsi.

Az általa megélt korokból azt vonja le konzekvenciaként, hogy a mai ember szereti azt, ami kellemes, és nem biztos, hogy elébe teszi azt, ami hosszú távon hasznos lenne. Egyfajta hedonista élet van mostanában, és nem fontolják meg az emberek, hogy az nekik hasznos-e, vagy csak kellemes. – Egy latin mondást tudok idézni: „Bármit teszel bölcsen tedd, és nézd meg a végét!” Nézd meg a végét! A sok kellemesnek a halmozása, habzsolása, meg a carpe diem

filozófiája az én meggyőződésem szerint következménnyel és bűnhődéssel fog járni. Ezek a szavak, mint a bűn és bűnhődés ezek egyházi berkekben használatos szavak, de a polgári életben nagyon vastagon jelen vannak. Lelkészként én nem úgy gondolkodok, hogy van egy bölcs meditatív Jóisten. A bűnnek igenis van bűnhődése és büntetése. A római levélben van így leírva, és ez egy tökéletes megfogalmazás, hogy az Isten az embert kiszolgáltatja a rossz tette következményeinek. Ha ezt az ember szóról szóra veszi, akkor meghökken, hiszen például az egész ökológiai katasztrófa az tulajdonképpen ez. Következésképpen annak a fölgyorsult létnek, amiben vagyunk. Fontos lenne egyensúlyt találni, amelyben az ember életben is marad. Azt gondolni, hogy akinek két köntöse van, az adjon egyet annak, akinek nincs, ez egy naiv gondolkodás, de a kiegyenlítődésnek mégis el kellene kezdődnie. A gazdagok egyre gazdagabbak lesznek, és keveseb-

ben, a szegények pedig egyre szegényebek lesznek, és egyre többen, egy ilyen kor fele lát-szunk nem menni, hanem rohanni. Én valószínű egy ilyen korban fogom befejezni az életemet. – mondja Géza bácsi napjainkról.

Úgy látja, hogy sajnós az újulással a szorgalom is elveszett az újabb nemzedéknél. Amikor ő egyetemista volt, akkor az emberek még abból a munkából mentek nyugdíjba, amit tanultak, most pedig az az élet kulcsa, hogy azonnal tudjunk megújulni. Hogy meddig lehet alkalmazkodni egy fölgyorsult világban? Egy történetet mesél: van egy ilyen történet, hogy a kaméleon anynyira próbált alkalmazkodni a szőnyeghez, hogy végül megdöglött – egy emberöltőn belül az alkalmazkodás, az örök készenlét az olyan idegállapotot jelent, ami betegséghez vezet. Kell lenni nyugalmi időszaknak is. Amikor az ember élvezzi azt, amit az újjá alakulásával elért. De örökké változni, egy idő után fizikailag és szellemileg sem megy. Saját életéből azt a példát hozza, hogy az okostelefonok, okosórák világát nagyszerűnek tartja, de ehhez ő

már nem ért, vannak dolgok, amiket az ember már nem tanulhat meg. Éppen ezért lenne nagyon fontos az az erény a következő nemzedékben, hogy tapintatosak, hogy elhordozzák azokat, akik ezt már nem tudják velük együtt futva csinálni. Egy legyintés, hogy „ó, ehhez te már öreg vagy”, nagyon fájó tud lenni, és bele sem gondolnak, hogy ebben a felgyorsult világban ők már tíz évvel korábban nem fogják tudni tartani a lépést, és őket még durvábban fogják félretolni a fiatalok. – A tapintat egy olyan erény, ami nincs műveltséghez vagy életkorhoz kötve. Egészséges szellemi gondolkodáshoz van

kötve. A tapintat az, hogy amikor valaki előttem van, akkor nem lököm félre, a tapintat az, amikor valakit nem nevetek ki, mert régies módon van felöltözve.

Noha a családjában több lelkész volt, tudatosan nem akart az lenni. Közel lakott a templomhoz, ott-honosan mozgott ott. Már gyermekkorában tisztában volt a református vallásosság kulturális nagyszerűségével, fejből tudta kicsi korától, hogy a leg-

több magyar költő evangélikus vagy református volt. Az, hogy lelkész lett, abból következik, hogy Pápán a mozgalmas élete miatt körülbelül 5 iskolába járt (mert az iskolákat bezárták, államosították, elvették). Az utolsó évet egy újból idegen környezetben tette le, új osztálytársakkal, és amikor az osztályfőnöke a kezébe adta a kitűnő érettségi bizonyítványát, azt mondta neki: Géza, sehova ne add be a felvételi kérelmedet, úgyse vesznek föl, mert kulák gyerek vagy, és ez így is volt.

Én utólagosan visszagondolva Isteni gondviselésnek tudom és vallom, hogy a teológiát, ha tetszett, ha nem, el kellett végeznem, és a lelkeszi hivatást gyakoroltam egy életen át. Sokféle érdeklődésem lehetett, talán nem is csináltam volna rosszul őket. De az egyéniségem, a habitusom az olyan, hogy ennek a szabadságát és a szabadságában lévő önfelegyelmező kegyetlenségét azt csak itt tudtam gyakorolni. – mondja Géza bácsi.

Nyugalmazott lelki pásztorunk meghökkentő őszinteséggel mesél az általa megélt korok sötét valóságáról, és arról, hogyan látja napjaink nemzedékét. Egyházi munkásságáról, és arról, hogyan telnek mindennapjai 90 évesen, a következő lapszámunkban olvashatnak.

Őrizzük meg mindazt, ami jó volt!

Advent idején számos összejövetelt, fogadást tartunk, immár hagyományként, ahol köszönetet mondunk azok munkájáért és egész éves erőfeszítéséért, akik hozzájárultak Csopek működéséhez, fejlődéséhez, és ahhoz, hogy jól és otthon érezzük magunkat ezen a kivételes településen.

Pilinszky János gondolatai szerint: „Az ember millimétert se mozdulhat ki a világ törvényeinek hullámvéréséből. Senkinek sincs módjában kitörni térből és időből. Közös hullám emel és ejt: mindannyian

engedelmesekek vagyunk. De szívünk számára adott a választás, hogy jobbak vagy rosszabbak legyünk a világnál, melynek részei vagyunk. Ez módunkban áll. Hogy kegyetlenebbek legyünk vagy irgalmasabbak a változatlan és megváltoztathatatlan egésznél.” Decemberben együtt ünnepeltünk azokkal, akik meghozták a maguk döntését.

Civilek és vállalkozók, az önkormányzat munkatársai, a csopaki intézményekben dolgozó kollégák valamennyien felelősséget vállaltak másokért, anyagi

segítségét, az idejüket vagy a kezük munkáját ajánlották fel a közösség javára. Bátrak voltak ahhoz, hogy teljes mellszélességgel kiálljanak számukra fontos értékekért.

Köszönettel tartozunk a vállalkozóinknak, és minden adófizetőnek a kiszámítható adóbefizetésekért, hiszen a közösségünket csak úgy tudjuk menedzselni, ha előre számolhatunk a forrásainkkal.

Az önkormányzati képviselőink és a bizottsági tagok szerepvállalása ahhoz nélkülözhetetlen, hogy jó célokra fordítsuk ezeket a forrásokat. Az ő munkájukat pedig az önkormányzati hivatalban dolgozó kollégáink segítik, amikor előkészítik a döntéseket és precízen végrehajtják azokat.

Hálásak vagyunk az intézményeink vezetőinek és munkatársainak, akik elkötelezettsége és munkája nélkül nem tudnánk eredményessé tenni a döntéseinket és hozzásegítenek minket ahhoz, hogy igazán jó legyen Csupakon élni.

A civil szervezetek közösségi aktivitása, az alapítványok támogatásai szintén elmaradhatatlan és fontos részei az életünknek. Idősek, horgászok, kertbarátok, polgárőrök és sorolhatnám – valamennyien - a saját szakterületükön, lehetőségeiken belül tettek valami fontosat Csupakért, amiért hálás a közösség.

Végül, de nem utolsó sorban, köszönetet mondtunk a sportolóinknak azokért az eredményekért, amelyekre Csupakon mindenki büszke lehet. Ők a saját

erőfeszítéseik és sikereik által viszik el mindenhol Csupak jó hírét.

Ennek a folyamatos, egész éven tartó munkának az eredményét akkor tapasztaljuk, amikor végig sétálunk Csupakon és látjuk, hogy minden rendben van, működik a település, elégedettek az itt élők. Amikor újra Kék Hullám Zászló minősítést kap a strand, amikor elfoglalják az új bölcsődét a kis lakói, amikor a szülők nyugodtan bízhatják az óvodára a kicsi gyermekeiket, amikor az iskolás ballagáson látjuk sikeresen továbbtanuló gyermekeinket, amikor megújul egy útburkolat, játszótér, közterület, amikor kedvesen és gyorsan intézik ügyeiket vagy jól felszerelt rendelőben kedvesen látják el őket és folytathatnám. Nekik, akik csendben végzik a munkájukat, köszönhetjük, hogy itt tartunk, azaz a vállalkozóinknak, a civil szervezeteinknek, az önkormányzat, a hivatal és intézményeink munkatársainak.

De ezek csak szavak. A valódi köszönet abban a békében és együttműködésben mutatkozik meg, amelyet folyamatosan építünk Csupakon. Legyen valaki őslakos, új beköltöző, vagy nyaralótulajdonos, ha szereti Csupakot, és tesz a közösségért, vitathatatlanul közénk tartozik.

Én polgármesterként azon leszek, hogy ez ugyanígy folytatódjon 2024-ben is, hogy továbbra is valóban jó legyen Csupakon élni.

Boldog, békés és sikerekben gazdag új évet kívánok minden kedves olvasónak!

Ambrus Tibor, polgármester

Több évtizede hagyomány a csopaki nyugdíjasok karácsonya

Az idősek a társadalom alapkövei, akik bölcsességükkel, tapasztalataikkal és életútjukkal irányt mutatnak nekünk. Ők azok, akik generációkon átívelő tudást és értékeket adnak át, megerősítve ezáltal közösségünket. Nem csupán a múlt őrzői, hanem résztvevői a jelennek is, a Csopak Nyugdíjas Klub a legaktívabb helyi civil szervezet, számtalan programmal, összefogással és kezdeményezéssel gaz-

dagítják mindennapjainkat. Biztos és eredményes résztvevői a főtversenyeknek, minden évben részt vesznek a Falukarácsony szeretetvendégségében is, ahol finomabbnál finomabb süteményekkel és forrt borral várják az asztalukhoz látogatókat. Fontos hangsúlyozni, hogy az idősek támogatása nem csupán az ünnepek alatt, hanem az év minden

napján kiemelt jelentőséggel bír. Ők azok, akik életünk során rengeteget tettek közösségünkért, és most rajtunk a sor, hogy megbecsüljük és támogassuk őket. Ugyanakkor az adventi időszak mindenki szívébe melegséget hoz, ilyenkor megmutatkozik az összetartozás, a szeretet és a törődés mélysége, amelyet polgártársaink, és az idősek iránt érzünk. Több évtizedes hagyomány, hogy Csapokon az idős lakosokat külön köszöntjük karácsonykor. Egy kedves, meghitt hangulatú fogadáson látjuk őket vendégül egy finom vacsorával, ahol a csopaki óvodások és általános iskolások is készülnek egy kis műsorral. Ezen a karácsonyon Pápai Erika színművésznő műsorával kedveskedtünk nekik, és meghallgathatták Tislér Géza református lelkész és Dr. Fodor János katolikus plébános gondolatait. Remek alkalom ez arra, hogy azok az idős csopakiak is

találkozhassanak egymással, jót beszélgethessenek, és nosztalgiázzhassanak, akiknek már nincs lehetőségük a nyugdíjas klub programjaira elmenni. Külön öröm számomra, hogy idén több, mint 200 csopaki idős lakos jött el a fogadásra.

Régi hagyomány az is, hogy a falu óriási karácsonyfája alatt sok-sok ajándécsomag várja az időseket. Idén sem lehetett ez másképp, több, mint 500 ajándécsomagot osztottunk ki. Aki esetleg nem tudott a fogadáson részt venni, a karácsonyfa osztáson átvehette, ahol szintén egy kis vendégséggel, és gyönyörű lucfenyőkkel vártuk az azokat igénylőket.

Ezúton is köszönöm, hogy minden idős polgárunk részt vesz a település életében, hogy példát mutatnak az összetartozásra, a hagyományok ápolására és a közösségi élet gazdagítására.

Egészségben, békességben és sikerekben gazdag Boldog Új Évet kívánok minden csopaki nyugdíjasnak!

*Ambrus Tibor
Polgármester*

Civil szervezeteink bemutatása

Sáner János Kertbarát Kör

„Kertészkedj, művelődj, barátkozz, védj a természetet és fogyassz magyar terméket!”

Bár a világ rengeteget változott azóta, hogy 1916-ban, az I. Világháború idején Diósgyőrben megalapították az első hazai kertbarát kört, a jelmondatuk ma is ugyanannyira megállja a helyét. Talán napjainkban több mögöttes tartalommal is bír, hiszen az elmúlt években mindannyian rájöttünk, egyéni felelősségünk van abban, hogy a környezetünket óvjuk, a lehető legkisebb legyen az ökológiai lábnyomunk, és hogy azok vagyunk, amit megeszünk. Egyre több családnak van saját konyhakertje, figyelünk a szezonálisra, és arra, hogy helyi gazdáktól vásároljunk. De abba talán még bele sem gondoltunk, hogy a kistermelők portékája nem csak finomabb és frissebb, azzal, ha tőlük vásárolunk, olyasvalakit támo-

gathatunk, aki talán maga is Magyarország egyik kertbarát körének tagja, és valószínűleg már az szülei, nagyszülei, dédszülei is azok voltak. A kertbarát körökben fontos a hagyományok őrzése, a fő küldetésük az, hogy a tagok érdeklődési körének változása mentén való újítások mellett a helyileg tradicionális kertészkedést, földművelést életben tartsák, tovább örökössék. A csopaki Sáner János Kertbarát Kör elnökségi tagjai, Bánfi László és Kovalóczy György mesélnek nekünk a kertbarát szervezetek országos, és helyi szintű kialakulásáról, múltjáról, jelenéről és jövőjéről.

A kertkedvelők mozgalma és csoportokba szerveződése nagyon régre nyúlik vissza. A XX. század elején, az I. Világháború alatt diósgyőri vasmunkások alapították meg a Közhasznú Kiskert Egyesületet, mert rájöttek, érdemes szervezetten működni a kertkedvelőknek, hiszen így sokkal eredménye-

sebb lehet a munkájuk, jobban tudják segíteni egymást. Ezt követően országosan sokan követték példájukat. Később, a II. Világháború borzalmai alatt is a kiskertekben termelték meg a családok a szükséges ellátásukra elegendő zöldségeket és gyümölcsöket. Kicsivel a világháború után, 1950-ben betiltották a civil szervezetek működését, azonban az első adandó alkalommal, 1957-ben a kertbarátok újra szerveződtek. Ekkoriban eleinte kertészeti szakcsoportok, majd később nagyobb létszámú klubok, körök, szakcsoportok alakultak, attól függően, hol mire volt lehetőség. Már ekkor kialakult az a rendszer, ami szerint ma is működnek, télen előadásokon, konzultációkon, tavasztól ősziig pedig kiskertekben gyakorlati bemutatókon vettek részt. A kertbarát körök a '70-es, '80-as években éltek fényko-

rukat, akkoriban 240 ilyen társaságot jegyeztek itt-hon. Ebből az időből való az országos szövetség jelmondata is, mely a mára 140-re csökkent Magyarországon jegyzett kertbarát kör mindegyikének mottója.

Ennek a természet és hagyománykedvelő mozgalomnak az egyik kiemelkedő példája a Sáner János Kertbarát Kör, mely 1977. január 10-én jött létre, egyben ez Csupak legrégebbi, máig aktív civil szervezete. A kör alapítói – 25 helyi szőlőművelő, bortermelő és borkedvelő – egy baráti társaságként indította el ezt a kezdeményezést. A névadó, Sáner János, aki a veszprémi Ranolder János püspök főpintére volt, jelentős szerepet játszott a filoxéra vész idején a szőlőművelés megmentésében. A szervezet célja a csopaki kertészeti-, szőlészeti-, és borkultúra ápolása, a gyümölcsstermesztés és a szőlő-bortermelés technológiájának fejlesztése, valamint a szakmai ismeretterjesztés. Fontosnak tartják, hogy életben tartsák ezt a hagyományt, hiszen a Balatonfüred-Csupaki borvidék Magyarország egyik kiemelkedő minőségű borvidéke, ahol a szőlő-, és bortermelés mintegy kétezer éves múltra tekint

vissza. Továbbá Csupak község a róla elnevezett történelmi hegyközség központja, mely több település szőlőhegyeit foglalja magába. Itt minőségileg és mennyiségileg is kiváló szőlőtermesztés és bortermelés folyt (és folyik a mai napig). A borvidék legértékesebb szőlőfajtája az olaszrizling, mely a XIX. század végétől kezdve a csopaki szőlők meghatározó eleme és a helyi borok legfőbb alapanyaga lett. Különlegessége a gazdag savaságban rejlik, ami megkülönbözteti a környék olaszrizlingjeitől. A fajta méltán lett a település, és a helyi borászatok büszkesége.

A Sáner János Kertbarát Kör a helyi kis szőlészeket és borászatokat fogja össze. Működési elvük a helyi hagyományok megőrzése, és a kertészkedés népszerűsítése. Fontos küldetésük a vidéki életminőség javítása és a környezettudatos gondolkodás erősítése szakmai alapokra helyezve. Tevékenységük között szerepelnek szakmai előadások, kirándu-

lások, és hagyományőrző rendezvények, melyen nem csak a tagok tudását tartják napra készen, hanem a helyi kistermelői közösség összetartását is erősítik. Természetesen a hobbikertészek, konyhakertészek is bővíthetik ismereteiket, azonban a szervezet kiemelt figyelmet fordít Csopak szőlő-, és borkultúrájára.

szemétszedést, az információs táblák festését. Majd a munkák végeztével összeülnek, és egy baráti főzésen beszélgetnek egy jót.

A tanösvény karbantartásán kívül havi rendszerességgel vannak találkozói, ízelítő ezekből:

Január

A Kertbarát Kör legfontosabb feladatai közé tartozik továbbá az Olaszrizling tanösvény rendszeres karbantartása, mely a csopaki Petőfi Sándor utcából indulva egészen a paloznaki Tódi útig tart, és lehetőséget nyújt a látogatóknak, hogy közelebbről megismerjék a szőlőművelést, borászatot és természetesen a borvidék legjelentősebb fajtáját, az olaszrizlinget. A csopakiak a paloznakiakkal összefogva tartják rendben ezt a meghatározó turisztikai látványosságot. A kertbarátok, ki-ki a maga településén szépíti a rá eső részt. Az útmenti fűkaszálást,

- Újbor mustra – ez egy olyan tanácsadás, ahova mindenki elhozhatja saját újborát, és szakember vezetéssel mellett véleményt mondanak róla, hogy a tavaszi versenyekre még tökéletesíthessék azokat.
- Növényvédelmi szakmai előadás

Február

Szent Donát napi szőlővessző szentelés és áldás – nyilvános rendezvény

Március

Gyümölcsfa és szőlő metszés szakmai és gyakorlati bemutató – nyilvános rendezvény
Kertbarát Köri éves közgyűlés

Április

Hagyományos Kertbarát Köri Borverseny

Május

Szakmai pincelátogatás – egy neves magyarországi borászat meglátogatása, ahol amellet, hogy a helyi borász szakmai előadását meghallgatják, betekintheznek a kulisszák mögé is, megismerkedhetnek a technológiával, tapasztalatot cserélhetnek a helyi borással

Június – nyári szünet

Július – nyári szünet

Augusztus – nyári szünet

Szeptember

- részvétel a csopaki HEPIEND Fesztiválon
- Horgászok és Kertbarátok családi piknikje

Október

Szakmai pincelátogatás

November

Borászati bemutató – egy környékbeli pincészet látogat Csopakra, és helyben tart bemutatót a tagoknak

December

Falukarácsonyon való részvétel

A Sáner János Kertbarát Kör tagjai büszkén ápolják helyi hagyományainkat és folyamatosan törekszenek a szőlőművelési és bortermelési technológiai ismereteik fejlesztésére. Ma is aktív tagjaik közül többen alapítók voltak, például Frick Attila, aki nemrégiben adta át az elnökséget Bánfi Lászlónak, jelenleg tiszteletbeli elnök. Az idősebb kertbarátok tevékenysége és elkötelezettsége példaértékű a fiatalabb generációk számára, évről évre szívesen csatlakoznak hozzájuk az újonnan ideköltözők is. A szervezet munkája inspiráló lehet mindenki számára, aki a természettel összhangban szeretne élni, és hozzá szeretne járulni a helyi kultúra gazdagításához. Mindenkit arra bátorítunk, hogy nyilvános rendezvényeik valamelyikére látogassanak el, hogy belekóstolhassanak a helyi kertbarát életbe, csatlakozzanak hozzájuk, és vigyék tovább általuk Csopak egyik legmeghatározóbb ízét, az olaszrizlinget.

Madaraink téli gondozása

1. rész

*„Nem erdő az erdő, hogyha nincsen fája,
Szomorú, ha nincsen dalos madárkája.
Mi a kert fa nélkül? S ha nincs madár benne?
Nálok nélkül ez a világ, de szomorú lenne!”*

(Benedek Elek)

Madaraink téli gondozása sok örömet rejt magában. Közelebb kerülhetünk hozzájuk, és jobban megfigyelhetjük, megérthetjük a télen alvó természet működését. A madarak számára komoly kihívást jelent ilyenkor a túlélés. Az élelemhiány, a szélsőséges időjárási körülmények és a természetes táplálékforrások csökkenése miatt sokkal nehezebb élelmet találniuk. Mindannyian tudjuk, hogy jelenlétük milyen sok segítséget nyújt a kártevők szabályozásában, a

növények populációjában és magterjesztésben, ami létfontosságú a kertek és vadon élő növények számára. Odaszoktatásuk nagyon örömteli, ugyanakkor felelősségteljes tevékenység is, ezért, ha belekezdünk, akkor rendszeresen gondoskodnunk kell róluk. Szeretnénk most néhány alapvető tippet adni ebben:

Mikor etessünk?

- Az etetési időszak általában december elejétől március második feléig tart, amikor az időjárás szélsőséges lehet.
- Az etetést az első tartós fagyok beköszöntével kezdjük, és a fagyok megszűnéséig folytassuk.

Mit etessünk?

- Olajos magvak: a legfontosabb eleség a fekete napraforgó, mely magas olajtartalmú és nem tartalmaz sót, vagy más adalékanyagokat. Ezen kívül a köles, muhar, és más apró szemű magvak is alkalmasak.

- Gyümölcsök és bogyók: alma, és egyéb könnyen szedhető bogyók, mint a vadszőlő, borostyán vagy tűztövis. Ezeket az ágakra szúrva vagy talajra, etetőbe helyezve kínálhatjuk madarainknak.
- Állati zsiradék: kacsá-, liba-, és sertésháj, valamint faggyú, lágysajt vagy vajtéglá. Ezek különösen hidegebb időszakokban hasznosak számukra.

Mit ne etessünk?

- Kenyér és péksütemények: ezek az élelmiszerek károsak lehetnek a madarak számára, különösen nagy mennyiségben. A kenyér, és hasonló termékek erjedhetnek és emésztési problémákat okozhatnak nekik.
- Sózott, vagy fűszerezett élelmiszerek: ezek az élelmiszerek nem alkalmasak a madarak számára,

mivel emésztőrendszerük nem képes megfelelően feldolgozni azokat.

- Élelmiszerhulladék: az ételmaradékok nem megfelelőek a madarak számára, mert gyakran tartalmaznak olyan összetevőket, amelyek nem részei a madarak természetes étrendjének.

Etetési praktikák:

- Az etetőket rendszeresen töltsük fel, hogy a madarak megbízható táplálékforrást találjanak.
- Gondoskodjunk a madarak ivóvízellátásáról is, különösen a fagyos időszakokban (naponta akár többször is).
- Ügyeljünk arra, hogy az etető környezete biztonságot nyújtson a ragadozók elöl.
- Az etetők tisztán tartása nagyon fontos, megelőzve ezzel a betegségek terjedését.
- Etessünk és itassunk rendszeresen, segítve ezzel a madarak megtelepedését közelünkben.
- Legyünk türelmesek, hiszen a madaraknak időre van szükségük, hogy megszokják az új etetőket és itatókat.

Fotók: Varga Balázs

Csopaki Mesék

Pezsgés a parton

Az év utolsó napján, amikor a balatoni halak már rég a hűvös víz mélyén szundikáltak, váratlan zaj törte meg a csendet. A halak tanácstalanul kapták fel a fejüket. – Kormoránok! – kiáltott fel Szálka, a fiatal keszeg, és szavai nyomán hatalmas riadalom támadt. – Fúródjatok mélyebbre! – adta ki a parancsot Halbert, a bölcs ponty.

A halak, mint a villám, riadtan fúrták mélyebbre magukat az puha iszapban, ám a kormoránok támadása ezúttal elmaradt. De akkor mitől gyöngyöződik, fodrozódik a Balaton máskor oly csendes és nyugodt vize? Halbert óvatosan a víz felszínére úszott, és kikukucskált. Nem akart hinni a szemének, amikor meglátta a vízben pancsoló és ugrándozó embereket! Hallott már kósza történeteket ükapjától

arról, hogy vannak emberek, akik télen is vízbe merészkednek, ám látni még sosem látott ilyet.

Meg akarta tudni, mi folyik itt, ezért BalaTinához, a tó tündérének legkisebb lányához fordult kérdésével.

– Tina, te mindent tudsz, ami a parton túl történik! Kérlek meséld el, mit csinálnak ezek az emberek itt a vízben, miért zavarják meg téli nyugal munkát!?

Tina rámosolygott a kíváncsi pontyra, miközben algaöld haján megcsillant a déli nap fénye.

–Tudod, Halbert, az embereknél ma van az év utolsó napja. A legtöbben ilyenkor ünnepléssel búcsúznak az óévtől, és köszöntik az újat. Itt, a csopaki parton évek óta szokás, hogy a legmerészebbek még egyszer utoljára megmártóznak a tó vizében.

Tina selymes hangjára egyre több halacska merészkedett elő a mélyből, és érdeklődve figyelték, ahogy a kis embercsapat a hideg ellenére elszántan merül bele a Balatonba. Néhányan sikítottak és kacagtak, miközben a jég hideg víz érintette bőrüket.

A parton a bábéskodók meleg takarókkal, és forró teával várták merész társaikat.

A kis csapat nem maradt sokáig a vízben. Kiszaladtak, felvették a parton hagyott ruháikat, meleg

pokrócokba bugyolálták átfagyott végtagjaikat, majd vidáman beszélgettek, nevetgéltek, miközben a forró teától lassan átmelegedtek.

A halak érezték, ahogy ők is felmelegednek az emberek jókedvétől. Elhatározták, ha már úgy is felébredtek, ők is rendeznek egy évbúcsúztató ünnepséget. A terv hallatára felbolydult az addig oly csendes tavi nép. Mindenki izgatott készülődésbe kezdett.

Amint a naplemente aranyra festette a Balaton vizét, elkezdődött a mulatság. A köszöntőbeszédet Halbert mondta, majd a süllők vidám tánca következett. A kagylók és a kecskerákok közösen húzták, akarom mondani csattogtatták a talpalávalót. A halak vidáman pörögtek-forogtak az ütemes ritmusokra. Az estét Tina gyönyörű éneke zárta.

A mulatság végeztével a vízalatti világra újra csend borult. A tó lágyan ringatta álomba lakóit. Talán arról a különleges éjszakáról álmodtak, amikor a Balaton hűvös vize megtelt örömmel és szeretettel.

Írta: Jámbor Eszter
www.5tornacsuka.hu

Illusztrálta: Tombor Balázs

A Balaton vize a szilveszteri szerencse

Napjainkban egyre elterjedtebb a hideg vízben fürdőzés, mártózás. Széles körben ismertté váltak a jótékony hatásai, hiszen egyre több kutatás támasztja alá, hogy javítja a vérkeringést, növelheti az immunrendszer hatékonyságát, és segíthet a stressz csökkentésében is. Amellett, hogy erősíti a szervezetet és javítja az általános jólétet, a Balaton partján élőknek akár egy hagyomány is lehet, hogy az év valamelyik szakaszában a jeges, vagy hideg tóban mártóznak.

Több, mint egy évtizedes hagyomány ez már egy kedves csopaki baráti társaságnál is, hiszen 2011 óta minden év utolsó napján 11:00-kor összegyűlnek a csopaki strandon, hogy a vízben is elbúcsúztassák az óvet. Az ötlet eredetileg Csonka Balázs és Steinhausz Gábor fejéből pattant ki. Az első év szilveszterén még csak ketten fürdöztek. Nevetve mesélik, hogy régebben még gyakori volt, hogy decemberben befagy a Balaton, akkor csákánnyal kellett betörni a jeget. Próbáltak több embert is hívni, hogy csatlakozzanak hozzájuk, de csak három évvel később nőtt a csapat, akkor Tombor Balázs bement velük a vízbe.

Mókának indult, akkor még nem is sejtették, hogy az évek alatt hogyan nővi ki magát. Később évről évre többen csatlakoztak hozzájuk, 2023. utolsó napján több, mint egy tucatnyian voltak. Tombor Balázs, aki idén már tizedik alkalommal fog mártózni a baráti csapattal, azt meséli, hogy már el sem tudná képzelni egy év lezárását enélkül. Nekik

ez már egy hagyomány, és egy újévi babona is, hogy megtisztuljanak, és a Balaton vize szerencsét hozzon nekik az újévre.

Idén szilveszterkor legyen akár hó vagy jég, december 31-én 11:00-kor biztosan ott lesznek a csopaki strandon, ahol Önöket is szeretettel várják egy fürdőzésre, vagy arra, hogy a parton szurkoljanak nekik, amíg ők mártóznak!

A Csopak Nyugdijas Klub decemberi eseményei

Karácsonyi készülődés, Mikulás napi szenior örömtánc

December 5-én megtartott szenior örömtánc összejövetelünk a Mikulás nap jegyében telt. Több csoport tagunk piros ruhát öltött, és volt, aki Mikulás sapkában érkezett.

A kezdetek óta csoportunk számos taggal bővült, akiket a táncostársak nagy szeretettel fogadtak. Ecsedi Ildikó, táncoktatónk irányításával most is kellemes zenére új és már ismert koreográfia szerint „roptuk a táncokat”.

A táncóra végén oktatónk és néhány csoporttársunk jóvoltából – miután a Mikulás nap előestéje volt – szaloncukorral és csokimikulással örvendeztettük meg egymást. A kellemes társaságban eltöltött óra után vidáman indultunk haza.

Másnap, december 6-án délutánra meghirdetett programunk a **kézműves foglalkozás volt.**

A Kultúrházba érkező 15 klubtagunk a karácsonyi dekorációkhoz szükséges anyagokkal, fenyőágakkal, általuk gyűjtött őszi termésekkel érkeztek. A teremben levő asztalok gyorsan megteltek a szebbnél szebb kellékekkel.

Karáth Jánosné, Marika instrukciója alapján készültek a karácsonyi asztaldíszek, ajtódíszek és egyéb ünnepi dekorációk.

Öröm volt látni az asztalok mellett elmélyülten alkotó klubtársainkat. A termékeny délután nagyon gyorsan eltelt, sok itt készült ízléses karácsonyi dekoráció fogja díszíteni az ünnepi otthonokat. Köszönjük Karáthné Marika segítségét és a résztvevőknek az aktív közreműködést.

Karácsonyi ünnepség Klubunkban

December 13-án Klubunk színházszerető tagjai, közel 40 fő, bérelt autóbusszal színházlátogatáson vett részt Veszprémben.

A Petőfi Színházban 17 órakor kezdődő előadáson az „Asconai szerelmesek” című zenés komédiát tekintettük meg. Az Olaszországban játszódó pikáns, humoros történet alatt felcsendülő örökzöld olasz dallamok elvarázsolták a nézőket.

Másnap, december 14-én a csopaki Kultúrházban Klubunk karácsonyi ünnepségére került sor.

A karácsonyi díszbe öltöztetett terembe szép számmal érkeztek a meghirdetett időpontra a nyugdíjas társaink. Az asztalokon mécses világított s az érkezők által hozott finom sütemények illata lengte be a termet.

A Mandulavirág Óvoda apróságainak kedves műsora a feldíszített karácsonyfa tövében könnyeket csalt a jelenlévők szemébe.

Az óvodások fellépése után Dr. Horváth Imréné, klubunk elnök asszonya kedvenc költőjének, Aranyosi Ervinnek karácsonyi versét olvasta fel. A vers után a kivetítőn megjelenő téli képek alatt karácsonyi dalok csendültek fel, majd Ady Endre Karácsonyi rege című verse hangzott el Szabó Gyula előadásában.

A vers után „Ha elmúlik Karácsony” c. Neoton dalt gyertyafény mellett közösen énekeltük.

A műsor után a finom sütemények, a meleg tea és a frissítő italok fogyasztása mellett vidám beszélgetés hangjai töltötték meg a helyiséget.

Megható pillanatoknak lehettünk részesei ezen a kellemes délutánon. Köszönjük szépen!

Búcsúzáskor áldott, békés Karácsonyt kívántunk egymásnak.

Klubunkban december hónap az ünnepre készülődés, az ünneplés és a jövő tervezése jegyében telt.

December 11-én került sor a **Kultúr csoportunk 2023. évi utolsó összejövetelére.**

A Civil Házban ünnepi díszben öltöztetett asztalok várták az érkezőket. A csoport vezetőjének üdvözlő szavai után megköszönte a csoport egész évi munkáját, a tagok aktív közreműködését.

Ezek után az általa készített horgolt karácsonyi díszekkel ajándékozta meg a jelenlévőket. Az ünnepi hangulatban eltöltött beszélgetős, vidám délután alatt a jövő évi kultúrprogramokról, a farsangi műsorról is szó esett.

December 17-én az Önkormányzatunk szervezésében került sor, az immár hagyományos **Falukarácsonyra a Csonka-toronynál**, ahol a Klubunk is képviseltette magát.

A karácsonyi fényekben tündöklő téren felállított díszes asztalainkat megtöltötték a klub asszonyai által készített, finomabbnál, finomabb sütemények. A szeretetvendégség jó hangulatban telt, a végére valamennyi süteményünk elfogyott a klubunkat képviselő tagjaink nagy örömeire.

December 18-án a **Klubunk vezetőségének ez évi utolsó ülése** a Civil Házban, ünnepien feldíszített teremben volt. Dr. Horváth Imréné, elnök asszony röviden értékelte az elmúlt esztendőt, megköszönte a vezetőség éves munkáját és szólt a 2024-es évi tervekről, majd az általa készített kis ajándékokkal kedveskedett az elnökség tagjainak. A jókívánságok és

az ajándékozás után összeállították a Klubunk januári programját, majd finom gesztenyetorta elfogyasztása mellett baráti beszélgetős hangulat alakult ki.

A Senior örömtánc csoport év végi utolsó összejövetelére december 19-én délután került sor.

A kultúrházban megtartott táncórára a csoportból többen, más elfoglaltságuk miatt távol maradtak. A foglalkozás végén Ecsedi Ildikó táncoktató méltatta a csoport munkáját, majd finom süteményekkel, frissítővel vendégelték meg a csoporttagok egymást. Az év végi jókívánságok után vidám hangulatban búcsúztak el egymástól a résztvevők.

Képviselő-testületi ülésről jelentjük

Csopak Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2023. december 8-i ülésén az alábbi ügyekben döntött:

- Az Intézményi-, és közvilágítási villamosenergia beszerzése tárgyú nyílt közbeszerzési eljárást eredményesnek nyilvánította. Mind az intézményi, mind a közvilágítási villamosenergia szolgáltatás biztosításával a MVM Next Energiakereskedelmi Zrt. szolgáltatót bízta meg.
- Módosította a „Csopak, Kossuth Lajos u. 99. szám alatt építendő Faluház építési beruházás” tárgyú nyílt uniós eljárásrendben bonyolítandó közbeszerzési eljárás bíráló bizottságának személyi összetételét személyi változás miatt.
- Tudomásul vette a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 508/2023. (XI.20.) kormányrendelet szerinti átsorolási kötelezettséget.

2023. december 13-i ülésén az alábbi ügyekben döntött:

- A Képviselő-testület a 197/2023. (IX.27.) ÖKT sz. határozatával döntött arról, hogy a településképi rendelet rendelkezése terjedjen ki a Balaton tómederre is. Sajnálatos módon a Kormányhivatal törvényességi felhívást tett a döntéssel szemben. A Kormányhivatal állásfoglalása az, hogy a Balaton mederre nem terjedhet ki a Polgármester településképi véleményezési hatásköre. Fentiek alapján a Testület kénytelen volt tudomásul venni a jogszabálysértő rendelkezés megszüntetését. Ugyanakkor a Képviselő-testület határozatban rögzítette az alábbiakat: *A Képviselő-testület „kényszerűségből fogadja el” (a jogszabály előírása miatt, jogkövető módon) a törvényességi felhívásban foglaltakat. A Balaton parton vagy a tómederben létesítendő vízilétesítmények igenis nagymértékben képesek befolyásolni a településképet, a parttól nyíló látványvédelmet. Nem életszerű az a joggyakorlat, hogy a településképi meghatározó eljárások alá az építésügyi (Étv.) hatálya alá tartozó tevékenységek tartozhatnak, míg a vízi létesítmények esetében – ami a Vtv. hatálya alá tartozik, de meghatározza egy település parti arculatát – az Önkormányzatnak nincs véleményezési jogköre és amit sajnos a gyakorlat mutat, még ügyféli jogállást sem kérhetünk az illetékes engedélyeztetési hatóságoknál. A Testület kezdeményezi a törvény módosítását, megkeresi a Balatoni Fejlesztési Tanácsot, Balatoni Szövetséget, hogy támogassa a Testület javaslatait. A Testület felkéri a Hivatalt, hogy a szükséges intézkedéseket tegye meg a törvény módosításának kezdeményezésére.*

- A Képviselő-testület a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zrt. kérelmére a Csopak Község Önkormányzatának a helyi építési szabályzatról szóló 20/2015. (IX.25.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: HÉSZ) módosítását támogatja oly módon, hogy a csopaki 611/1 hrsz.-ú ingatlan építési övezetét „K-Hon” övezetből átsorolja **Üü4** övezetbe, a csopaki 611/2 hrsz.-ú ingatlan építési övezetét „K-Hon” övezetből átsorolja **Üü4** övezetbe, valamint a csopaki 696/5 hrsz. - ingatlan építési övezetét „K-Hon” övezetből átsorolja **Üü4** övezetbe azzal, hogy az eljárással kapcsolatos minden költség kérelmezőt terhel.
- A testület döntött a forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjainak befektetési célú átminősítéséről, tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok közé.
- Elfogadta az Önkormányzat 2024. évi belső ellenőrzési tervét az alábbi tárgyban: a pénzügyi és természetbeni szociális ellátások szabályozottságának és szabályszerűségének ellenőrzése.
- 2014. évben 10 éves időtartamra bérleti szerződés jött létre az Önkormányzat és a Szent István Egyetem között (jelenleg Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem - MATE). Érintett ingatlan: Sirály utca 171. hrsz.-ú ingatlan. A MATE arról tájékoztatta az Önkormányzatot, hogy a vagyongazdálkodó az ingatlant értékesítette. Erről a 2023. 07. 26-i ülésen a Képviselő-testület értesült. Felvette a kapcsolatot az Önkormányzattal az új tulajdonos és felajánlotta, hogy a területet továbbra is bérelhetné a 2024. évre. Képviselő-testület a Csopak, 171 hrsz.-ú ingatlanra vonatkozóan bérleti szerződést kötött 2024. évre.
- Egyetértett Csopak község tekintetében a kötelező felvételt biztosító iskolák körzethatárainak meghatározásával.
- Petró Nikolett, mint a Fecskefészek Bölcsőde ideiglenesen megbízott intézményvezetőjének megbízását 2024. január 01. napjától 2025. december 31. napjáig meghosszabbította.
- A Képviselő-testület a Magyar Falu Program „Önkormányzati tulajdonú ingatlanok fejlesztése, önkormányzati feladatellátáshoz kapcsolódó beszerzések” keretében meghirdetett MFP/ÖTIFB/2024/ÖTIK kódszámú kategóriában a Csopaki Kultúrház és Galéria, valamint a polgárőr iroda fűtés korszerűsítésére benyújtandó pályázat kapcsán a beérkezett indikatív árajánlatok alapján a beruházás költségét elfogadta.
- A Képviselő-testület a Strandi apartmanok tetőjavítási munkáival a Steindach Kft-t bízta meg.

Adómértékek 2024

Tájékoztatom Önöket, hogy a Képviselőtestület döntése alapján 2024. évben nem változnak a helyi adó mértékek és a hozzá tartozó kedvezmények, mentességek is **változatlanul maradnak.**

Az előző évek szerint az **építményadó mértéke** a lakóház, üdülő és egyéb nem lakás célját szolgáló ingatlan után (kivéve: gépjárműtároló, szállásépület, üzem, szerviz, műhely, csarnok) **1200 Ft/m²**. A **gépjárműtároló esetén 600 Ft/m²**, **szállásépületek esetén 1000 Ft/m²**, míg az **üzem, szerviz, műhely, csarnok esetén 600 Ft/m²**. Az életvitelszerű lakáshasználat utáni kedvezmények, mentességek a 25 m² feletti hasznos alapterületből lehet igénybe venni és csak a beköltözést követő 5 év folyamatos életvitelszerű lakáshasználat eltelte után lehet kérni. Azoknál az építményeknél, ahol kizárólag 75 év feletti minimum 15 éve Csupakon élő személy életvitelszerűen lakja a lakóházat, 150 m² mentesül a hasznos alapterületből, tehát nincsen a 25 m² utáni adófizetési kötelezettség.

Telekadó vonatkozásában a hatályos helyi adórendelet alapján az adó **mértéke 300 Ft/m²**. Az adó mértéke a magánszemély tulajdonában lévő, **külterületen fekvő**, termőföldnek minősülő telek esetén a földterületnek az ingatlan-nyilvántartásban **művelés alól kivett területre történő átvezetése esetén 150 Ft/m²**. **Az önkormányzat a magánszemélyek tulajdonában álló telek esetén 20%-os mértékű adókedvezményt nyújt.** Beépítetlen telek lakóházzal történő beépítése esetén a megkezdésétől számított 2 naptári évre, míg a lakóház céljára beépítési kötelezettséggel értékesített és vásárolt telek esetén 3 naptári évre kérhető a telekadó mentesség.

A tartózkodás utáni **idegenforgalmi adó mértéke 590 Ft/fő/vendégéjszaka.**

Iparüzési tevékenység esetén az adó évi mértéke az adóalap 2 %-a.

A Képviselő-testület jogszabály módosítást kezdeményez: a vízilétesítményekre is terjedjen ki az önkormányzat településképi véleményezési hatásköre

A Képviselő-testület a 2023. év utolsó ülésén döntött arról, hogy jogszabálymódosítást kezdeményez annak érdekében, hogy a polgármester településképi véleményezési hatásköre terjedjen ki a Balaton tómederben elhelyezett létesítményekre (csónak és vitorlás kikötő, móló, stég stb.). A kezdeményezés indoka, hogy jelen szabályozást figyelembe véve a polgármester településképi véleményt építésügyi hatósági eljárásokban adhat, azonban már nincs ha-

tásköre véleményt adni a vízilétesítmény létrehozását megelőző engedélyezési eljárásokban. Vagyis a szárazföldön épülő/felújítandó építményeket véleményezheti, de a mederhasználati vízilétesítményeket már nem. Véleményünk szerint egy közvetlenül Balatonnal határos település önkormányzatának rendelkeznie kellene hatáskörrel arra, hogy a közigazgatási területén, a Balaton tómederben elhelyezendő létesítményekkel kapcsolatosan információval bírjon, annak megjelenését a szárazulattal összhangba állítsa, véleményt alkosson. Az érintett önkormányzatot pedig megilletné az ügyféli jogállás automatikus megállapítása hatósági ügyekben. Kezdeményezésünk támogatását kértük a Balatoni Fejlesztési Tanácstól és a Balatoni Szövetségtől. Javaslatunkkal megkeressük a szakterületért felelős minisztériumot és térségünk országgyűlési képviselőjét.

*Ambrus Tibor
Polgármester*

Rövid hírek

Könyvbemutató

December 9-én könyvbemutatóval egybekötve megjelent a Csupak a parton túl... című csopaki fotókból összeállított kiadvány. Képviselőtestületünk döntése értelmében minden csopaki ingatlan tulajdonos család ajándékba kap(ott) belőle egyet, a további példányokat marketing célokra használjuk fel, illetve értékesítjük.

A bemutatóra szinte megtelt az iskolánk tornaterme, a könyvek átvétele közben volt idő beszélgetésre a szerzőkkel, alkotókkal.

Ezúton is szeretnénk megköszönni a kiadvány létrejöttét elsősorban a helyi, nyaralótulajdonos és sok Csupakot szerető fotósoknak, és a Traedorg nyomdának.

Akik nem tudtak eljönni a díszbemutatóra, és a decemberi átvételi időpontokra, a csopaki Polgármesteri Hivatalban, hivatali időben tudja átvenni vagy megvásárolni a könyvet.

Nádvágás és nádégetés a Balatonnál

mészeti terület kivételével. Ha jogszabály másként nem rendelkezik, a lábon álló növényzet, tarló, növénytermesztéssel összefüggésben és a belterületi ingatlanok használata során keletkezett hulladék szabadtéri égetése tilos. Szakmámból kifolyólag egyetértenék bizonyos esetekben a nádégetéssel. Amennyiben a hatóságok is engedélyeznék a szabadtéri tűzgyújtást, úgy az önkormányzat közterületein támogatnánk a levágott nád elégetését. A felelős nádgazdálkodással a nádas termőképességét, állományát védhetjük: megakadályozzuk a gyékény elburjánzását, így a vízminőség is kedvezőbbé válik. A nádgazdálkodás során különösen nagy figyelemmel kell eljárni, ugyanis első ránézésre a nádas szerkezete homogénnek tűnhet, azonban egy „többkorú” élőhelyről van szó: van, ahol fiatal, sűrű, van, ahol már avas, meghajolt, letört, vagy éppen levágott. Ez azt is jelenti, hogy egészen más életközösségek telepednek meg benne, az egyes élőhelyfoltokat más-más fajok, más-más arányban népesíthetik be. Sajnos egyre kisebb területen található nádas a Balatonban, ezért fontos, hogy háborítatlanul megőrizzük a sok esetben természetvédelmi oltalom alatt álló nagyobb kiterjedésű nádassal borított öblözeteket, mint amilyen a csopaki is.

Önkormányzatunknál az idén is többen érdeklődnek nádvágással, égetéssel kapcsolatban. A Balaton tömedrében, valamint a csatlakozó szárazulatokon található nádas területeken, a vízminőség védelmét is szolgáló nádgazdálkodási feladatok ellátásáról a meder fenntartója gondoskodik. A nádaratás csak vegetációs időn kívül és csak úgy végezhető, hogy a nádas termőképessége és állománya ne károsodjon. A nádas égetése csak kivételesen, a környezetvédelmi és természetvédelmi és egyéb jogszabályok előírásaira tekintettel, illetve hatósági engedélyekkel végezhető. Az engedélyezési eljárásra a járási hivatal rendelkezik hatáskörrel a természeti, illetve védett ter-

*Ambrus Tibor
Polgármester*

Rövid hírek

Falukarácsony

Az idei falukarácsony advent harmadik vasárnapjára esett. A Csonkatorony gyönyörűen kivilágított parkjában a csopaki óvodások műsora mellett a helyi civil szervezetek szeretetvendégséggel fogadták az oda látogatókat. Rendkívüli élmény volt, hiszen ebben az évben az összes csopaki civil szervezet kitelepült, így igazi karácsonyi forgatagá alakult a Csonkatorony környéke. Az ünnep arról is szól, hogy időt töltsünk egymással, beszélgetünk egyet. A falukarácsony remek alkalom volt erre, mint egy meghitt, közösségi ünnep, ahol mindenki egy kicsit közelebb került egymáshoz és a karácsony igazi hangulatához.

Kedves csopakiak, Csupakot szeretők!

Nem igazi falu az, amelynek nincs „kocsmája”. Ez a közösségi élet – egyik – központja, ahol megvalósulhat a kötetlen találkozás, könnyed időtöltés, egy laza beszélgetés.

Ambrus Tibor polgármester jó hírrel búcsúztatta az óévet: az önkormányzat megvásárolta azt az épületet, ami sok évtizeden át volt ikonikus helyszíne a találkozásoknak. Mivel az ingatlan tulajdonosa úgy döntött, hogy eladja azt, az önkormányzat élt az elővásárlási jogával, hiszen amellett, hogy a „Nosztori kocsmá” épülete az egyik ikonikus jelképe a falunak, a képviselő testület

fontosnak tartotta, hogy megelőzzék azt, hogy erre a központi helyre az új tulajdonos akár egy többlakásos társasházatlétesítsen. Az Önkormányzat célja, hogy megőrizze a régi rendeltetését, és integrálja az épülő faluközpont, az új közösségi ház terébe, működésébe.

Jelenleg az átadás-átvétel, valamint a közművek átírása van folyamatban, az épület hasznosításáról a képviselő testület az átírást követően a későbbiekben hoz döntést.

Együtt búcsúztattuk az óévet a Csupakon

Decemberi ünnepi rendezvényeink sorát a szilveszteri buli zárta. Ezen a varázslatos éjszakán mindenki elengedhette az elmúlt év fáradalmait, és a Csonkatorony lábánál a gyönyörű ünnepi kivilágítás fényében köszönthette az újévet. A hagyományoknak megfelelően a jó hangulatról Dj Zsiráf gondoskodott. Éjfélkor pedig tűzijátékkal örvendeztettük meg a közönséget. A csopaki szilveszter nem csak egy buli, hanem egy közösségi élmény, ahol az emberek együtt zárják le az évet, és együtt néznek a jövőbe, tele reménnyel és álmokkal.

Rövid hírek

Gyászír

Venczel János

88. életévében elhunyt,

Venczel Jánosné

84. életévében elhunyt.

Őszinte részvétünk a gyászoló családoknak!

CSOPAK SMART APP

- EGYSZERŰ, GYORS, MODERN AKTUALITÁSOK
- AZONNALI KAPCSOLAT A HIVATALLAL
- AZONNALI INFORMÁCIÓKÖZLÉS ÉS -SZERZÉS
- KRÍZISHELYZETEK AZONNALI KEZELÉSE (PL. CSÖTÖRÉS)
- TÉRTŐL, IDŐTŐL FÜGGETLEN

Download on the App Store

Google play

HOGYAN KÉRJEN IDŐPONTOT RENDELÉSÜNKRE?

HÍVJON MINKET TELEFONON

06-87-782-484

MIKOR HÍVJON MINKET?

RENDELÉSI IDŐBEN CSOPAKON

- HÉTFŐ 12:00-18:00
- KEDD 9:00-13:00
- SZERDA 11:30-13:00
- CSÜTÖRTÖK 12:00-16:00
- PÉNTEK 11:30-13:00

A RENDELÉSEK ELEJÉN MINDIG SOK A TELEFON, ILYENKOR NEHEZEBB ELÉRNI MINKET

www.csopakrendelo.hu

Csopak és Pálmezák Háziorvosi Rendelő

HOGYAN IRÁSSA FEL RENDSZERESEN SZEDETT GYÓGYSZEREIT?

A LEGJOBB, HA E-MAILBEN KÉRI !

Igy nem kell sokat próbálkozni, ha epp sok a telefonhivas a rendelésben

Küldjön emailt nekünk az alábbi információkkal:

- Név
- Születési datum
- Felírandó gyógyszer pontos neve (mg, hányszor szedi)
- Hány hónapra írjuk fel (javasolt 3 hónapra)

rendelo@csopakrendelo.hu

Csopak Nyugdijas Klub 2024. január havi program

Január 08. hétfő, 14 óra: **Gyógytorna** - Mandulavirág Óvoda

Január 09. kedd, 14,30 óra: **Senior örömtánc** - Kultúrház

Január 10. szerda, 15 óra: **Új évi koccintás** - Civil ház (udvar). **A forralt borhoz mindenki hozzon saját poharat!**

Január 15. hétfő, 14 óra: **Gyógytorna** - Mandulavirág Óvoda

Január 16. kedd, 14,30 óra: **Senior örömtánc** - Kultúrház

16 óra: **Elnökségi ülés** - Civil ház

Január 17. szerda, 15 óra: **Magyar műemlékek határainkon túl** - Kultúrház. Előadó: **Barabás Béla**

Január 22. hétfő, 14 óra: **Gyógytorna** - Mandulavirág Óvoda

Január 23. kedd, 17 óra: **Bérletes színházi előadás: Csárdáskirálynő** - Veszprém

Indulás: 16 óra 10 perc Vasútállomás

16 óra 15 perc Iskola előtti parkoló

Január 24. szerda, 15 óra: **Hazai tájakon képekkel, történetekkel, érdekességekkel** - Kultúrház. Előadó: **Chikán András**

Január 25. csütörtök, 14,30 óra: **Senior örömtánc** - Kultúrház

Január 29. hétfő, 14 óra: **Gyógytorna** - Mandulavirág Óvoda

Január 30. kedd, 14,30 óra: **Senior örömtánc** - Kultúrház

Január 31. szerda, 15 óra: **Vetítés a nyugdíjas klub életéről** - Kultúrház

Klubfoglalkozások: Összejövetelek a Civilházban, igény szerinti napokon és időpontban. A foglalkozásokat és azok programjait a szakkörök szervezik. **Pénztár és könyvtár minden szerdán 13 óra 45 perctől 14 óra 45 percig a Civil Házban.**

Elnökség

Hirdetési lehetőség

Hirdetésfelvétel: a szerkesztőség címén vagy a +87/799-100 telefonszámon vagy e-mailben a marketing@csopak.hu e-mail címen.

Hirdetési árak:

1/8 oldal 5.000 forint+ÁFA/egyszeri megjelenés,

1/4 oldal 10.000 forint+ÁFA/egyszeri megjelenés,

1/2 oldal 17.500 forint+ÁFA/egyszeri megjelenés,

1/1 oldal 35.000 forint+ÁFA/egyszeri megjelenés.

Keresztrejtvény

Január havi rejtvényünk egy versidézet.

	KISS ... KATE; ISMERT MUSICAL	RÁÉRŐSEN FALATOZGAT	VÉZNA, GÖRNYEDT, TÁJSÓVAL	ÉSZAK, RÖVIDEN	VÉRKÉP- BEN VAN!	TOTAL ORGA- NIC CARBON (TELJES SZER- VES SZÉNTAR- TALOM), RÖV.	AZ IRÍGVYSÉG SZÍNÉRE VÁLTOZIK A FALEVEL ZÖLDJE	DEBRECEN KÖZELI TELE- PÜLÉS LAKÓJA	AJTÓT CSUKÓ	NÉMÁN TUSOL!	
MEGFEJTÉS, 1. RÉSZ											A
RÉGI EGRI SPORT- EGYESÜLET NÉVBETŰI				DISZNÓTOR- BAN TÖLTIK FALU A BAKONYBAN							
	ZÁRTKÖRŰ RÉSZVÉNYTÁR- SASÁG, RÖV. MEGFEJTÉS, 2. RÉSZ				NYERSBŐR ÁZIK BENNE TEMPLOM RÉ- SZE, AHOL A FŐOLTÁR ÁLL						
JÖVÉS-...; IDE-ODA JÁRKÁLÁS						KERTI SZERSZÁM THE ...; FEL- IRAT ANGOL FILM VEGÉN				5, RÓMAI SZÁMMAL KATONASÁG- RA ALKALMAS- NAK MINŐSÍT	
NEM TÖBBSZÖRI									A KI EL- LENTÉTE SZERZETES- RUHA CSUKLYÁJA		
PÁRATLAN GYEREK!				ENGEDÉLY, RÖVIDEN HOGY ... A FI- TYEG? (TRÉ- FÁS KÉRDÉS)				OSZTJÁK NÉP (ket) ISMERT FARMER- MÁRKA			
CSOKOLADÉ, KÉSZLET ÉS VÁGY JELEZŐJE IS LEHET			AZ EGYIK ÁL- LOMÁSI OLDAL EURÓPAI PAR- LAMENTI BI- ZOTTSÁG (inta)								
A KÖR SUGARÁNAK JELE	EZEN A HELYEN ELMÉLETI, RÖVIDEN					AUTÓT VÍZ- ZEL TISZTÍT MÁRIA RITKA BECÉZÉSE					
A KÉZ(FEJ) BELSŐ OLDALA						EZREDES, RÖVIDEN A KRIPTON VEGYJELE					KICSINYÍTÓ KÉPZŐ, A -KE PÁRJA
TOVASZÁLL AZ IDŐ, MŰLIK							TÖMÉRDEK A HIDROGÉN VEGYJELE				
	A										

IMPRESSZUM

Csopaki Hírek (ISSN 2063-5206) - Csupok Község Önkormányzatának közéleti havilapja

Szerkesztő: Fülöp Zsuzsanna

Lapterv: Zachar István - Tördelés: Kiss Csaba - Címlap fotó: Bíró Edit

E havi számunkban megjelent néhány kép ízelítő a naptárfotó pályázatra érkezett fotókból.

Nyomda: Tradeorg Nyomda Kft., Balatonfűzfő-gyártelep

Szerkesztőség/hirdetésfelvétel: 8229 Csupok, Polgármesteri Hivatal, Petőfi S. u. 2.

Telefon: 87/799-100 e-mail: marketing@csopak.hu

Az újságban közzétett cikkek, fotóművészeti alkotások, egyéb szerzői művek csak a szerző, illetve a szerkesztő írásbeli engedélyével többszörözhetőek, közvehetőek a nyilvánosság felé, tehetőek nyilvánosság számára hozzáférhetővé a sajtóban [Sztj. 36. § (2)]. Ez a nyilatkozat a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 36. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti tiltó nyilatkozatnak minősül.

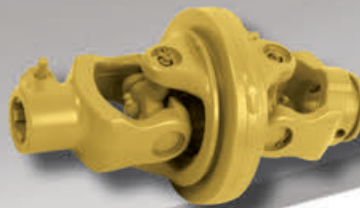
Lapzárta: minden hónap 20.

Partnereink:

Önkormányzati Sajtószolgálat

**KARDÁNTENGELY | KARDÁNALKATRÉSZ
KERESKEDELEM**

GYÁRTÁS

SZERVIZ

JAURE

M A G Y A R O R S Z Á G I V E Z É R K É P V I S E L E T

“minden, ami kardan...”

KERESSEN MINKET BIZALOMMAL!

